

NAŠA LUČ

december 2001, letnik 50, številka 10

50

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Predvsem sem slovenec	2
Občestvo v cerkvi – čar duhovne povezanosti in solidarnosti	6
Dar uboge vdove	7
Marijo nosijo	8
Slovenska župnija se je poslovila od župnika Joška Bucika	9
S stricem "madžaronom" novim zmagam nasproti	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija Moja dežela	13
30. let slovenske misije - Ingolstadt	15
30. let slovenskega bogoslužja - Lich	17
Iz življenja naših župnij	19
Poštar Vinko	36
Lučkin kotichek	41
Malo za šalo	42

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Sv. Mohor in Fortunat
Druga str. ovitka: P. Pokorn: Mangart
Tretja str. ovitka: Arhiv NL: Vadstena 2001
Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Četena ravan

436676

V slogi je moč

Z decembrsko številko Naše luči počasi zaokrožujemo praznovanje jubileja 50-letnice izhajanja vaše in naše revije. Kot ste lahko opazili, dragi bralci, smo praznovali bolj skromno, brez velikega zunanjega blišča. Osredotočili smo se na vsebino, da vam v branje ponudimo res tisto pravo luč, ki je toliko let svetila ne glede na vse težave, s katerimi se je srečevala. Praznovali smo v zavesti, da Naše luči ne bi bilo, če ne bi bilo tudi vas, ki revijo redno prebirate in jo s svojimi predlogi, članki in odzivi tudi pomagata sooblikovati. Hvaležni smo vam za vse vtise, pohvale in predloge, ki nam jih ob različnih prilikah izražate preko pisem ali pa ko se osebno oglasite v naših prostorih.

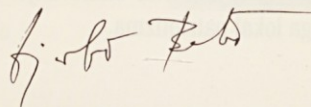
Mnogokrat sem skozi vaše kratko zapisane misli začutil, kako pomembna je ta revija za vas že vsa ta leta prav do danes. Postala je del vašega življenja, vašega vsakdana in ko prebiram stare številke Naše luči, se skupaj z vami sprehajam skozi vaše življenje. V njej so zapisana vaša prva srečanja s tujino, kako ste iskali prvo delo, stanovanje, se družili, skupaj praznovali in oblikovali slovenske skupnosti. Sledijo poročila o veselih dogodkih, o porokah, rojstvih, krstih. Naša luč je vaša zgodovina in obenem vaša realnost. Iz nje lahko danes mladi pokukajo v vaše, včasih tudi malo bolj prikrita, skrivne kotiche srca, ki jim jih morda še niste uspeli razodeti. Danes marsikje že zaprašeni izvodi revije v sebi nosijo tisoč sporočil, ki so ostala zapisana v zgodovini. Pravijo, da izgovorjena beseda izgine, zapisana pa ostane tudi za kasnejše rodove.

In nenazadnje lahko v njej zasledimo vaše zapise, kako ste se poslavljali od vaših najbližjih. Tudi ta poročila so sestavni del mozaika, ki ga sestavljajo dogodki iz našega življenja.

Petdeset let naše revije pa kaže še na eno resnico, ki jo predstavlja lep slovenski rek: "V slogi je moč." Vsak posameznik je poklican, da tako doma kot na tujem skupaj z drugimi sooblikuje določeno skupnost. Naša luč je živi dokaz, kako je s skupnimi močmi mogoče doseči tudi tisto, kar se je nekoč zdelo skoraj neizvedljivo. Dragi bralci, vabim vas, da nam stojite ob strani tudi v prihodnje, da bomo lahko nadaljevali delo, ki ste ga nekoč začeli vi, danes pa so k temu poklicani vaši otroci, ki pa so v tem času postali že možje in žene.

In če se iz ene realnosti prestavimo v drugo, potem vam v uredništvu želimo, da bi v času adventa začutili, kako pomembno je, da se zavemo svoje poklicanosti za življenje z drugimi. Cerkev je občestvo vseh vernikov, slovenska skupnost je občestvo vseh, ki se srečujejo na enem mestu, Naša luč je sad naporov vseh vas na tujem, ki vam besede Bog, narod in domovina pomenijo zelo veliko oziroma so postale način vašega življenja. Ostanimo povezani še naprej in naj bo Naša luč naša vez, ki gradi slovensko skupnost tako doma kot na tujem.

Vse dobro.

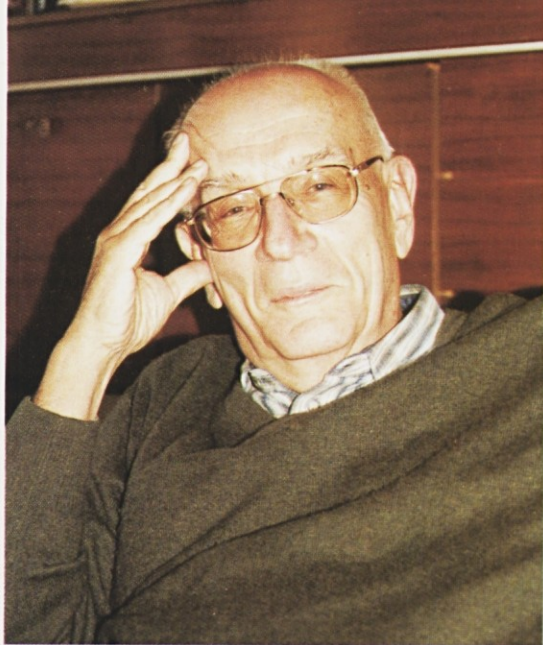

Predvsem sem Slovenec

Dr. Jošt Žabkar je upokojeni profesor romanistike in predvsem italijanske literature na univerzi v Heidelbergu. Po študiju v Rimu in Innsbrucku ter službovanju v vatikanski knjižnici je končno pristal v Heidelbergu. Tako kot o Sloveniji govori z ljubeznijo tudi o Heidelbergu in njegovi starodavni univerzi. Njegovo pripovedovanje je zelo prijetno, zato ni čudno, da je bil priljubljen pri študentih. Priljubljen je tudi med Slovenci, saj rad zahaja v slovensko družbo in se ne sramuje družiti s preprostimi ljudmi. Zna tudi mirno potrpeti, če mu sogovorniki v debatah niso dorasli. Poleg ljubezni do domovine ga preveva tudi optimizem glede bodočnosti slovenske države.

Gospod profesor, po govorici ni mogoče natančno spoznati, kaj ste po rodu, Primorec, Ljubljčan, Gorenjec?

Predvsem se počutim Slovenca, potem dolgo nič, potem pa sem vsakega po malem. Sem kot nekakšen "minestrone": oče je bil Dolenjec iz Novega mesta, mati Primorka, rojen sem v Ljubljani, prva otroška leta sem preživel na Jesenicah, kjer je bil oče lekarnar – torej sem tudi malo Gorenjca; po materi bi bil lahko tudi Primorec. Lahko bi se imel še za Rimljana, saj sem prišel v Rim zelo mlad in sem preživel tam kar dvanajst let. Mogoče sem še najbolj Primorec, ker je tudi žena Ana Primorka in najraje hodiva na počitnice v Gorico, kjer ima ona stanovanje. Ne poznam pa kakšnega lokal patriotizma.

Življenjskih postaj vaše družine in z njo tudi vas je bilo kar precej, zato vam je bilo zdomstvo skoraj prirojeno. Povejte kaj o tem.

Oče je študiral farmacijo v Grazu, nato zaključil študij v Zagrebu in dobil mesto lekarnarja na Jesenicah. Kasneje je postal tudi jeseniški župan. Bil je svobodoljuben in globoko veren človek, zato se je, čeprav liberalec po političnem prepričanju, dobro razumel z župnikom Kastelicem. Med drugo svetovno vojno je bil oče opozorjen, da je na spisku Gestapa, zato se je z družino umaknil v Ljubljano, nato pa v Gorico k sorodnikom. Po vojni pa so ga komunisti zaprli v Koprju. Svobodoljubje in vernost smo od staršev podedovali tudi otroci, kar je očeta celo rešilo iz zapora.

To je najbrž posebno zanimiva zgodba. Povejte kaj o tem.

Moj brat Jože, poznejši apostolski nuncij v Skandinaviji, je kot dijak protestiral v Ljubljani proti diktaturi kralja Aleksandra. Na teh demonstracijah se je spoznal z Borisom Kraigherjem, poznejšim vplivnim komunističnim politikom. Brat je nekaj časa celo stanoval pri Kraigherjevih. Do smrti sta bila z Borisom dobra prijatelja. Ko so očeta zaprli v Koprju, mu je zaslisiševalec rekel, kakšna baraba da je, ker je sina Jožeta vzgojil za farja. Brat Jože je bil tedaj že pri vatikanski diplomaciji. Oče pa mu je odgovoril: Veš kaj, moj sin je stanoval med študijem pri materi tvojega notranjega ministra Borisa Kraigherja in če je sin slabo vzgojen, se je to zgodilo pri Kraigherjevih. Zaslisiševalec je poklical Borisa Kraigherja in čez čas je

očetu sporočil, da ga Boris Kraigher pozdravlja ter da ga zunaj čaka avto, ki ga bo odpeljal v Koper, od tam pa naj odide v Trst. Kraigher je potem pisal mojemu bratu v Rim, da se mu maje stolček zaradi našega očeta. Čez nekaj mesecev je Boris Kraigher celo obiskal mojega brata v Rimu.

Najbrž sta očetov zapor in izpustitev vplivala na to, da ste se znašli v Italiji?

Po izpustitvi očeta iz zapora se je cela naša družina zatekla v Italijo, ki v času fašizma ni bila prav nič prijazna do mojih stricev po materini strani. Stric Dorče Sardoč je bil na drugem tržaškem procesu celo obsojen na smrt (bil je celo eden od ustanoviteljev organizacije TIGR). In po vojni nam je Italija dala zatočišče! Najprej smo šli v Rim, ker je bil starejši brat tam. V Rimu sem naredil prva dva razreda gimnazije. Potem smo se preselili v Gorico, kjer sem končal gimnazijo na slovenskem klasičnem liceju.

Večkrat v pogovorih omenjate vaše bivanje v papškem zavodu Germanik, vendar niste do konca šli po bratovih stopinjah. Ali ima pri tem kaj zasluga vaša žena?

Res sem tri leta študiral v Rimu z namenom, da bom "poboljševal svet". Naredil sem licenciat iz filozofije. Vendar moja žena Ana ni prav nič kriva, da sem

prekinil ta študij. Preprosto sem preveč ljubil svobodo, da bi ostal tam.

Italija je v času po drugi svetovni vojni zelo nerada podeljevala državljanstvo. Brez tega pa nisem imel nobenih možnosti za zaposlitev, tudi če bi študiral v Italiji. Jaz pa sem bil brez kakršnega koli potnega lista. To je bila sploh moja velika bolečina. Slovenskega oziroma jugoslovanskega državljanstva nisem mogel dobiti, ker smo bili tam nezaželeni, za Italijo pa sem bil tujec.

Kolikor vem, ste do osamosvojitve Slovenije imeli avstrijski potni list. Ali je bila Avstrija bolj usmiljena?

Dobil sem avstrijsko štipendijo za študij filozofije v Innsbrucku, kot drugi predmet pa sem študiral romanistiko. V Innsbrucku sem naredil doktorat iz filozofije. Med študijem sem zaprosil za avstrijsko državljanstvo in potni list. Enkrat so me poklicali na policijo in mi rekli, da takih ljudi, kot sem jaz, ne marajo imeti. Vprašal sem, zakaj ne, in dobil odgovor, "to ne gre". Potem sem šel še na deželno glavarstvo in najprej tudi tam dobil enak odgovor, nato pa so mi dali državljanstvo. V ozadju pa je bila zadeva s popravkom konkordata med Svetim sedežem in Avstrijo. Pogajalec za Vatikan je bil moj brat Jože Žabkar. Najbrž je to

Profesor dr. Jošt Žabkar z ženo Ano, nečakinjo, sinom Borutom in hčerko Dunjo

dejstvo pripomoglo, da sem končno dobil avstrijsko državljanstvo.

Vendar po končanem študiju nikoli niste imeli službe v Avstriji?

Ne, najprej sem dobil službo v vatikanski biblioteki, kjer sem imel opravka predvsem z nemškimi dokumenti. Iz Vatikana pa sem pozneje prišel v Heidelberg.

Torej spet selitev v drugo državo. Kako je prišlo do tega?

V vatikanski biblioteki sem spoznal profesorja Kremersa iz Heidelberga. Ta mi je ponudil mesto poučevanja italijanščine in francoščine ter italijanske literature v Heidelbergu. Nekaj časa naj bi vsaj v začetku poučeval tudi francoščino. Uradno sem bil nastavljen kot lektor, praktično pa sem deloval z vsemi pravicami in dolžnostmi profesorja. To službo sem opravljal do upokojitve, celih trideset let.

Iz vašega prijetnega načina pripovedovanja domnevam, da vas je bilo tudi na predavanjih prijetno poslušati. Kakšen odnos ste imeli do študentov?

Moram reči, da smo se s študenti zelo dobro razumeli, kar pa ne pomeni, da sem jim zato kdaj pogledal skozi prste. Nezasluženih ocen nisem nikoli daroval. Trudil pa sem se za osebni odnos do študentov. Z njimi sem gojil dialog. K meni so lahko prišli v vsakem času. Prihajali so na pogovor tudi o stvareh, ki niso bile strogo povezane s študijem. Marsikdo je obupaval, če je imel težave s študijem. Poskušal sem mu pomagati, da bi našel smer v študiju, ob kateri mu ne bi bilo treba obupavati.

Kaj pa vam je najbolj pri srcu od italijanske literature? Večkrat ste pri naših srečanjih omenjali Dantejevo Božansko komedijo. Ali je torej Dante na prvem mestu v vašem proforskem srcu?

No, ne samo Dante, ampak vsa starejša italijanska literatura, zlasti renesančna. Imam pa rad tudi novejšo literaturo iz devetnajstega stoletja ter sodobno iz dvajsetega stoletja. Dante me pa še posebej zanima, ker ni samo pesnik, ampak tudi filozof. Ker sem tudi sam filozof, sem v Danteju našel zanimivo filozofijo. Dante je zanimiv tudi zato, ker je znal tako prefinjeno, skoraj filozofsko okrcati znane ljudi. Ustrašil se ni niti papeža v svoji pesnitvi postaviti v pekel. Tako je znal združiti literaturo, filozofijo in politiko.

Ob imenovanju Slovenca msgr. Ivana Jurkoviča za nuncija v Belorusiji so se javni mediji spet spomnili

vašega brata, nadškofa Jožefa Žabkarja, ki je bil prvi Slovenec, ki je postal apostolski nuncij. Zato bi bilo zanimivo iz prve roke kaj slišati o njem.

Brat Jože je bil skoraj osemnajst let starejši od mene. Filozofijo in teologijo je študiral v Innsbrucku in imel takrat za profesorja pozneje zelo znanega Karla Rahnerja. Kasneje je v Rimu študiral še cerkveno pravo in nato stopil v diplomatsko službo Svetega sedeža. Njegovo vodilno geslo je bilo, da se je treba v politiki čimveč pogovarjati.

Z bratom sem se dobro razumel in sva tudi veliko razpravljala. On je raje razpravjal o zgodovini in teologiji, kjer se je počutil bolj doma, filozofskim razpravam pa se je izmikal, češ da jaz veliko več vem.

Verjetno vam je zaupal tudi kaj iz zakulisja diplomacije in Vatikana, če ni to skrivnost?

No, ni šlo ravno za skrivnosti, mi je pa res marsikaj zaupal iz zakulisja. Prvo stvar sem že omenil, ko je šlo za moje avstrijsko državljanstvo. Druga zanimivost je bila med drugim vatikanskim koncilom. Zelo vpliven koncilski sodelavec je bil profesor Karl Rahner. Vendar ga italijanski kardinali niso marali in je zato imel velike težave s sv. oficijem. Moj brat je posredoval pri papežu Janezu XXIII. in ta je sporočil, da se Rahnerju ne bo nič zgodilo. Tako je moj brat verjetno nekaj doprinesel k temu, da je teolog Karl Rahner prispeval modernejšo smer na vatikanskem cerkvenem zboru.

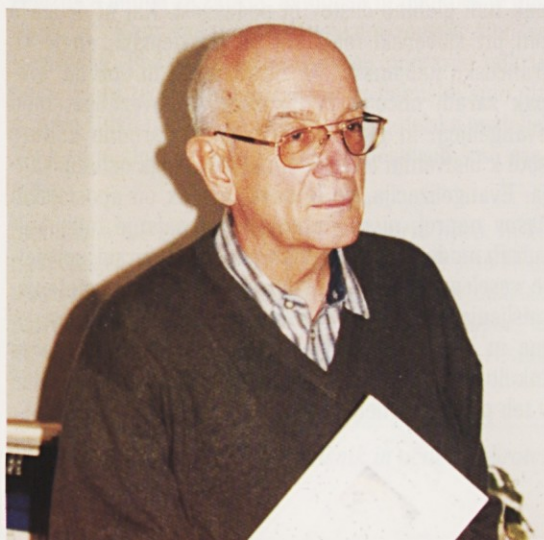
Kaj pa iz obdobja, ko je vaš brat že služboval po raznih nunciaturah po svetu?

Odpravnik poslov na beograjski nunciaturi msgr. Sigismondi je bil povišan v nadškofa in imenovan za apostolskega delegata v Belgijski Kongo. Ker so se v Vatikanu odločili, da bodo do komunizma ostrejši, moj brat pa je bil zagovornik dialoga, so ga poslali v Kongo. Čez nekaj let so ga ponovno poklicali v državno tajništvo v Vatikan. Cerkev se je spet bolj oprijela dialoga in ker je moj brat najbolje poznal vzhodno Evropo, so ga zelo potrebovali.

In še ena anekdota iz tistega obdobja: Na hodniku državnega tajništva je visel star renesančni zemljevid. Na njem je ob vzhodni Evropi po latinsko pisalo, da se tam začenja barbarstvo. Moj brat pa je sodelavcem pripomnil, da bi bilo pod zahodni del Evrope treba napisati "tu se začenja ignoranca". Njegovo najsrečnejše obdobje je bilo pod papežem Janezom XXIII., ko je bilo popolno sozvočje med njegovimi idejami in idejami koncila. Papež pa je vse to podpiral.

Kaj pa kaj iz diplomatske dejavnosti vašega brata?

Ker oba izhajava iz svobodoljubne družine, je med kolegi veljal za progresističnega škofa. Vendar je dobil kar nekaj pomembnih funkcij. Poleg tega, da je bil apostolski delegat za Skandinavijo ter apostolski nuncij na Finskem in v Islandiji, je bil tudi opazovalec Svetega sedeža pri Unescu. Bil je tudi vodja pogajalcev Svetega sedeža na helsinški konferenci. Takrat so bila precej trda pogajanja s Sovjetsko zvezo glede svobode vere in vesti. Sovjeti se niso mogli sprijazniti s svobodo vere, papež Pavel VI. pa ne s svobodo vesti. Ko so Sovjeti malo popustili, je brat na lastno pest popustil glede svobode vesti. Papež se mu je za to celo zahvalil.

Marsikaj sva že govorila o vaših starših, o vašem bratu in o vašem delu, ničesar pa še nisva rekla o vaši družini. Vaša žena Ana, profesorica italijanščine in slovenščine, si zasluži poseben intervju, pa vendarle, kje ste jo spoznali?

Ana izvira iz znane goriške družine Šturm. Ko je oče še mlad umrl, je z materjo iz Livka prišla v Gorico. Njena mati, pridna in verna žena, je postala uspešna trgovka. Ana je obiskovala vse šole v Gorici, licej pa v Trstu in spada med prve slovenske maturante v Trstu. Doktorirala je iz leposlovnih ved na tržaški univerzi ter nato poučevala v Trstu, Gorici in Rimu.

Spoznal sem jo v kavarni Bratuž v Gorici. Potem sem se večkrat vračal v Gorico, vmes pa sva si pogosto dopisovala, dokler se nisva poročila. Preselila se je k meni v Rim in tam poučevala, nato pa sva skupaj odšla v Heidelberg. V Heidelbergu je učila na romanistiki, prav tako poučuje v Mannheimu italijanščino in zadnja leta tudi slovenščino.

Precej smo se pogovarjali o preteklosti. Pa se zazrimo še malo v prihodnost. Najprej sta to vaša dva otroka, pred katerima je še skoraj vse življenje. Iz pogovorov sem opazil, da sta vama z ženo v veliko veselje, saj nikdar niste potarnali nad njima.

Sin Borut končuje študij vzhodnoevropske in italijanske zgodovine. V magistrski nalogi je obdelal novejšo slovensko zgodovino s poudarkom na drugi svetovni vojni. Veseli me, da je za temo naloge izbral slovensko zgodovino.

Hči Dunja pa študira germanistiko in italijanistiko.

Oba dobro govorita slovensko in se čutita Slovenca, ker doma zmeraj govorimo slovensko. Večino časa pa seveda preživita v nemškem okolju in nista prav nič prikrajšana, če doma govorimo slovensko.

Želim jima veliko uspehov v življenju in bodočem poklicu, vam pa ob doživljanju njunih uspehov, da bi še dolgo ostali tako mladostni in vitalni kot do zdaj. Za konec pa povejte še kakšno misel o slovenski prihodnosti.

Moram reči, da imam veliko zaupanje oziroma vero v slovensko prihodnost. Zaupajmo, da bo slovenska država obstala in da bo postala dobra demokratična in socialna država. Če tega ni, potem je človek "homo homini lupus" – človek človeku volk. Delajmo za skupno dobro vseh!

Pogovarjal se je Janez Modic

Občestvo v Cerkvi – čar duhovne povezanosti in solidarnosti

“Krščanski Bog ni Bog samotar, ampak Bog ljubezenskega občestva, Očeta, Sina in Svetega Duha.” Tako je zapisano v predlogu sklepnega besedila sinode Cerkve na Slovenskem v poglavju o Cerkvi kot kraju skupnega bivanja. Kaj vse obsega pojem “občestvo vernih”, latinsko “communio”?

O tem se danes govori ne le med teologi, ampak vse bolj tudi v vseh verskih skupnostih. Svojo domovinsko pravico je ta starokrščanski pojem našel tudi v sinodalnem dogajanju na Slovenskem. Na srečo bo navzoč tudi pri izdelavi pastoralnega načrta Cerkve v Sloveniji.

Jezus je občasno v svoj slovar vključil tudi prispodobe iz vojaškega življenja. V tem kočljivem trenutku svetovnega spopada civilizacij mi pride na misel tale vzporednica. Vsak dan spremljamo, kako se v znamenje solidarnosti ogroženi Ameriki pridružujejo zavezniki. Na drugi strani pa se vse bolj krepi solidarnost med arabskimi in muslimanskimi deželami. V slogi je moč. Ta pojav združevanja in solidarnosti se v Cerkvi dogaja na čisto drugi ravni, v duhovnem svetu, in v čisto drugi smeri, v smeri pozitivnega, božjega.

Communio, občestvo vernih ima več razsežnosti. Naštel bom štiri, od katerih dve opredeljujeta občestvo znotraj Cerkve, drugi dve pa občestvo navzven, povezanost s celotnim človeštvom in z lastnim narodom.

V prvem in običajnem pomenu je občestvo v Cerkvi skupnost vseh verujočih, skupnost, ki se oblikuje po modelu Boga, Svete Trojice. Ta povezanost vseh verujočih v Kristusa se konkretno izraža v navezi vsakega vernika s svojim krajevnim občestvom, s svojo lokalno Cerkvijo in prek nje s svojo pokrajinsko Cerkvijo vse do trdne vsidranosti v vesoljni Cerkvi. Občestvo v

Kristusu uresničuje Cerkve kot eno, sveto, katoliško in apostolsko.

Druga dimenzija občestva znotraj Cerkve je skupnost med živečimi udi Cerkve in med tistimi, ki so že pri Bogu. V mesecu novembru, ki ga začenjamo s čudovitim praznikom vseh svetih, nam je to še posebej blizu. Cerkve ima tako enkrat in spoštljiv odnos do preteklosti, do vseh, ki so pred nami hodili po poti za Kristusom in so zdaj v njegovem, božjem kraljestvu. Oživiljanje te nepretrgane duhovne vezi med živečimi in že umrlimi udi Kristusovega telesa daje Cerkvi vedno svež dotok energij. Je kot vzpodbuda za pokončno držo in za pogled naprej, v obzorja božjega kraljestva.

Tretja razsežnost gre v širino. Cerkve se po svojem bistvu povezuje z vsemi ljudmi dobre volje, z vsemi, ki živijo in delujejo v duhu Jezusove evangeljske blagosti. Gre torej za duhovno občestvo Cerkve kot skupnosti verujočih z vsemi pozitivno usmerjenimi dogajanci znotraj človeštva. Drugi vatikanski koncil je to dimenzijo podčrtal z optimistično vizijo predvsem v dokumentu “Gaudium et spes”, “Veselje in upanje”. Če je šlo takrat za spontano, optimistično kretnjo, za skrajno razširjene roke Cerkve do sveta in celotnega človeštva, gre danes bolj zares in bolj v živo za realistično in naporno odpiranje rok Cerkve vsemu, kar je v človeštvu dobrega. Marsikje so se roke sklenile v samozapiranje iz previdnosti in strahu. Svetovni konflikt različno usmerjenih civilizacij, kateremu smo priče, je za Cerkve znamenje časa, na katerega mora odgovoriti s širino Jezusove evangeljske blagosti. Dialog na vseh ravneh, posebej pospešen pa medverski in medkulturni dialog.

Četrta razsežnost občestva v Cerkvi gre do korenin lastne identitete. Evangelij ne dosega le razuma, ampak tudi globino čustev in podzavest. Kaj ni drugače biti pri slovenski maši kot pa pri nemški, angleški, francoski, italijanski? Ne zaradi maše in obreda, ampak zaradi občutja in doživljanja. Povezanost med evangelijem in globinskimi plastmi narodne kulture sodi k bistvenim elementom krščanskega oznanjevanja. Evangelizacija, ne le nova, ampak od apostolskih časov naprej, ni prenašanje in presajanje tujih kulturnih modelov, ampak inkulturacija, se pravi, sprejetje veselega oznanila v koordinatah lastnega čutenja, mišljenja, izražanja. Pojem Cerkve kot občestva zajema in bo čedalje bolj zajemal tudi pojem in proces inkulturacije. Pri nas Slovencih bo ta proces odločilen v teh prvih desetletjih novega tisočletja.

Zvone Štrubelj

Dar uboge vdove

Advent je čas posebnega vzdušja. Nam kristjanom je to čas zbranega pričakovanja božjega prihoda na svet. Cerkev vabi, naj bi se na božič pripravili v iskanju dušnega miru, zato nas kliče k spreobrnjenju. Vendar je v okolju vse kaj drugega kot to. Božične melodije, ki odmevajo iz lokalov in trgovin, so le prozorno vabilo za zapravljanje. Mnogim ljudem se to upira. Advent ima duhovni odmev tudi med ljudmi, ki jih imamo za neverne ali za pol verne.

V zahodnem svetu se je uveljavila navada, da v tem času številne dobrotelne ustanove, cerkvene in druge, povabijo k dobrotelnosti za soljudi v potrebah. Mnogi se odzovejo, tudi neverni, in dajo za bližnjega v stiski.

Znanci so mi pred leti pripovedovali o svojih počitnicah. Obiskali so Pariz. V njihovi popotni torbi se je nabralo veliko doživetij. Oplajali so se z umetnostjo in razvedrilom, toda najbolj se jim je vtisnilo v spomin povsem nepričakovano doživetje. Povzemam njihove besede:

“V poznih nočnih urah smo se hoteli vrniti v hotel, kjer smo bili nastanjeni. Toda s tesnobo smo opazili, da so vsa sredstva javnega prevoza obmirovala. Podzemna železnica je bila že zaprta, avtobusa ni bilo, peš je bilo predaleč. Kam sedaj v tem velikem mestu, smo se spraševali. Pod enim od mostov ob reki smo odkrili nekaj klopi za utrujene sprehajalce. Pomislili smo, da bi nam v tisti noči lahko nadomestile hotelske postelje. Vsak se je zleknil na svojo klop in poskusili smo zaspati.

Spanec pa na tej trdi podlagi ni hotel priti hitro. In ko nas je zajel, je bil le na pol z nami. Obračali smo se in iskali bolj ugoden položaj. Nenadoma pa smo zaslišali betežne korake. Približal se nam je star postopač, ki jih je mesto polno, in nas nekaj časa opazoval. Nismo

se menili zanj, čeprav smo pomislili, da verjetno katero od tistih klopi tudi sam že dolgo uporablja za prenočevanje. V naročju je nosil zajeten sveženj časopisov. Čez dan jih je najbrž nabiral, da bi se zaščitil pred nočnim hladom in vlago. Brez besed je pristopil, začel razgrinjati časopise in nas z njimi pokrivati. Potem je mirno odšel, da bi tudi zase poiskal prenočišče. Ta dogodek nam je ostal v spominu in vedno znova smo se v pogovorih vračali k tistemu čudnemu možu, ki nas je tisto noč presenetil s svojim dejanjem.”

Jezus je nekoč opazoval ljudi, ki so metali svoje darove v tempeljsko zakladnico. Pristopila je tudi uboga vdova, ki je vrgla le dva kovanca. Toda Jezus je vedel, da je dala od svojega uboštva prav vse, kar je imela. In dejal je: “Ta žena je darovala več kot vsi ostali.”

Darovi običajno obremenijo denarnico darovalca. Zato vedno skrbno preveri, če bo v njej kljub daru ostalo še za nakup tega in onega. Nič nenavadnega. Nihče ne more zahtevati, da podarimo več, kot zmoremo. Dar iz koristiljubne preračunljivosti pa je vedno neokusen.

Podjetniki običajno ob novoletnih praznikih ali drugih priložnostih obdarujejo svoje partnerje s poslovnimi darili. Podobno ravnanje je znano med politiki in državniki. In tudi med običajnimi ljudmi. Znano je, da nekatere oblike takega obdarovanja prerastejo iz vljudne pozornosti v pravo podkupovanje. Koristoljubje pa izniči dar. Pravi dar je odgovor srca na stisko ali potrebo bližnjega. V takem primeru tudi majhno postane veliko.

David Taljat

Marijo nosijo

V dobi protireformacije, ko si je katoliška Cerkev prizadevala za poglobitev verskega življenja, je na Nemškem nastala devetdnevna adventna pobožnost do noseče Marije. Vendar je tam ta pobožnost sčasoma šla v pozabo in ni prešla v ljudsko navado. Drugače je bilo v Sloveniji. Pri nas pa je ta pobožnost dobila ljudski značaj, čeprav jo tudi v Sloveniji poznajo le še malokje, npr. v Mlačah na Štajerskem in v Dobropolju na Dolenjskem.

Vsako ve, da je bil Jezus rojen v hlevu v Betlehemu. Ko je bilo ljudsko popisovanje, sta morala Marija in Jožef oditi v Betlehem, od koder je izvirala njuna Davidova rodovina. Ker sta bila revna, nista dobila prenočišča. To dramatično iskanje prenočišča tik pred porodom prikazuje navada "Marijo nosijo". Ideja je preprosta: v vasi imajo Marijin kip, ki ga v adventu devet dni pred božičem vsak večer prenesejo v drugo hišo. Pri prenosu Marijinega kipa iz hiše v hišo sodeluje cela vas. Spotoma pojejo in molijo.

Ob zaključku pobožnosti določijo z dogovorom ali žrebom za prihodnje leto, v kateri hiši bodo začeli in sploh v kateri hiši bodo lahko sprejeli Marijin kip. Za hišo, kjer ostane Marija do naslednjega večera, je velik praznik. Nekoč so v tisti hiši skoraj vso noč prečuli v molitvi. Sveče so gorele vso noč in ves naslednji dan. Čez dan se pri hiši tudi ni opravljalo večjih del. Vsaj eden iz družine je tisti dan šel k sveti maši. Nekateri domači so se tudi postili, reveže pa posebno obdarili.

Skoraj povsod med prenašanjem Marijinega kipa pojejo pesem "Poslušajte vsi ljudje" ter molijo rožni venec, v rokah pa nosijo prižgane sveče. Ko sprevod pride do hiše, kjer bo Marija prenočila, čakajo domači v hiši, eden iz sprevoda pa potrka na vrata. V Dobropolju se ves naslednji pogovor poje, vsebina pa je približno takale: "Kdo trka še? Oh, dvojce ubogih sirot. Kaj hočta le? Ne dajte naj od tod! Lepo vas prosiva, naj tu prenočiva. O ne, ne, pri nas prostora ni, beraških

nočemo ljudi!" To se trikrat ponovi. To je del, ki posema dogodke v Betlehemu.

Nato pa pride na vrsto krščanska sedanost. Gospodar odpre hišna vrata in povabi Marijo in spremljevalce v hišo, gospodinja ali domača hči pa kleče sprejme Marijin kip. Tudi če je spremljevalec zelo veliko, kot je to npr. v Mlačah na Štajerskem, gredo vsi v hišo. Nekateri pridejo lahko v prostor, kamor postavijo Marijin kip, drugi se morajo zadovoljiti z vežo ali kakim drugim prostorom. Vsi pa so pobožno tiho in lahko slišijo, kako domači sprejemajo Marijo. Ko gospodar ali gospodinja začne moliti rožni venec, vsi odgovarjajo. Po končani molitvi so vsi lepo postreženi. Malo pokramljajo, potem pa odidejo domov, saj nočejo motiti družine, ki je sprejela Marijo. Ko naslednji večer zazvoni avemarijo, sprevod vaščanov pride po Marijin kip. Nekdo od domačih prebere slovo od Marije, ki se izroča iz roda v rod: "Pojdi, kamor te kliče Gospod, kajti na drugem prenočišču te že z gorečimi željami pričakujejo. Pojdi in prinesi jim obilo nebeških darov. Nam pa, o dobra Mati, odpusti, če smo te premalo častili. Preden pa, o Marija, od nas greš, nam še svoj materin blagoslov podaj ..." S pesmijo "O Marija, zakaj že od nas greš" odnesejo kip do naslednjega prenočišča.

Tako se ponavlja devet večerov, pri zadnji hiši pa Marija ostane čez sveti večer in navadno do svečnice, nato kip vrnejo v cerkev ali lastniku.

Janez Modic

Orehovi ali rožičevi štrukelji

Za pogostitev večjega števila ljudi so zelo primerni štrukelji, ker jih je lažje deliti kot potico, saj se ne drobijo. Na Dolenjskem jih pripravijo ob zaključku večjih kmečkih del, pa tudi ob skupnih molitvah v adventu ali ob zaključku molitvene osmine za pokojnim.

Prpravite vse tako kot za potico, le testo naj bo malo tanjše razvaljano in tudi ožje, saj štrukelji niso tako debeli kot potica. Ko namazano testo zvijete, ga razrežite na 7 do 10 cm dolge kose-štrukeljce. Naložite jih v pekač tako, da se ne tiščijo in pustite vzhajati. Ko so dovolj vzhajali, jih namažite z rumenjacom, zlasti na konceh, kjer ste jih narezali, da bodo lepši. Na vrhu vsak štrukeljc prebodite z vilicami, da se ne bo preveč napihnil. Ker so tanjši kot potica, bodo tudi prej pečeni, tako da lahko pečete večkrat, če pričakujete dosti ljudi.

Slovenska župnija se je poslovila od župnika Joška Bucika

V ponedeljek, 15. oktobra, je bil v Augsburgu velik žalni shod Slovencev iz bližnje in daljne okolice.

Poslavljali so se od svojega župnika, sobrata, prijatelja. K pogrebu in slovesu so prišli tudi iz drugih evropskih držav in iz domovine.

Novica o nenadni smrti je presenetila farane in prijatelje. Joško sam ni rad govoril o svoji bolezni in svoje utrujenosti tudi ni kazal. Nenaden odhod je zbudil obžalovanje. Nismo ga obiskali, nismo ga mogli videti, nismo ga mogli tolažiti in mu pokazati, kako nas skrbi njegovo zdravje in morda bi lahko še kaj drugega storiли zanj. Vendar je bilo tako po njegovi volji. Niti malo ni bil zagrenjen, vendar je želel biti sam. Dozorel je za darovanje brez razkazovanja.

Joško Bucik se je rodil 31. avgusta 1942 na Kanalskem Vrhu. Osnovno šolo je obiskoval v Kanalu, šolanje nadaljeval na škofijski gimnaziji v Vipavi in nato na Teološki fakulteti v Ljubljani. Mašniško posvečenje je prejel v koprski stolnici 2. julija 1967. Službo župnijskega pomočnika je opravljal v Mostu na Soči, kaplan je bil v Izoli in Piranu, nato je bil eno leto župnik na Studenem.

Potem je odšel na delo med izseljence v Nemčijo. 29 let je opravljal med njimi plemenito poslanstvo oznanjalca božjega kraljestva. Prva leta je deloval v župniji Köln, potem pa polnih 25 let v Augsburgu, Ulmu, Kemptenu in Ravensburgu. Tu je zastavil vse svoje sposobnosti, svojo iznajdljivost in neutrudno požrtvovalnost v delo z ljudmi in za ljudi. Predvsem pa je razdajal svojo ljubezen do slovenskega človeka na tujem. V tujini je nastala po njegovem skrbnem prizadevanju za mnoge rojake domovina v Cerkvi. Maše in srečanja po njih, prireditve, kjer se je povsod čutila njegova prisotnost in skrb, vse je bilo prepredeno z njegovo ljubeznijo in skrbnostjo. Rojaki, ki so bili bolj tesno povezani z župnijo, so postali prijatelji med seboj in s svojim sodelovanjem in pomočjo so z njim soustvarjali tisto prijetno vzdušje, ki je nastalo na tem koncu

Nemčije med Slovenci. Da je bil prav duhovnik Joško dobri duh vsega tega, je pokazal najbolj prepričljivo pogrebni dan v Augsburgu. Kljub delovnemu dnevu se je zbralo okrog 500 Slovencev od vsepovsod. Prišli so tudi Nemci. Joško je veliko pomagal kot duhovnik tudi v samostanu redovnic, kjer ima slovenska skupnost redno bogoslužje, pa tudi na nemški župniji, kjer je stanoval.

Škof Metod Pirih je pri pogrebnih maši lepo osvetlil njegovo delo. Pokojnemu sobratu so spregovorili tudi zastopniki škofij, krajevni dekan in delegat izseljenških dušnih pastirjev v Nemčiji. V srce je segla zahvala v imenu faranov, ki jo je izrekla gospa Gabi Rezec: "Spoštovani gospod župnik, naš skrbni pastir, dragi Joško! 25 let si živel med nami in za nas. Kakor skrbna mati si nas vodil in izgoreval za župnijo z dušo in telesom. Bil si nam ob strani v veselih in žalostnih dneh. Trudil si se z nami in nas razveseljeval s pesmijo, glasbo in lepo besedo. Potrpežljivo si poslušal naše probleme, a svojih nisi omenjal. Vselej si bil pripravljen pomagati, ne da bi pričakoval zahvalo. Kolikokrat si priskočil na pomoč, še preden smo te utegnili prositi.

Kako bogato nas je Bog obdaril s teboj! Zahvaljujemo se ti za vse lepe maše, prijetne večere, za tvojo pesem, za številne prireditve, srečanja in nepozabna romanja. Skušal si nam odpirati oči in srca za lepoto, za pravico in dobroto.

Oprosti, dragi Joško, če smo premalo dojemali, da nam ne podarjaš le svojega časa, truda in razumevanja, temveč da nam podarjaš od svojega zdravja. Kajti tvoja moč je bila v srcu. In iz te moči si nam delil v obilni meri. Hvala, dragi Joško!"

S stricem "madžaronom" novim zmagam naproti

V Sloveniji se nekaj dogaja. Najprej so se zganile oblasti ob odkritju bunkerja smrti v Slovenski Bistrici. V Delu je sledil pogovor z dr. Jambrekom, enim od idejnih očetov osamosvojitve in naše ustave, ki je vsa leta trdno stal ob Janezu Janši. V tem pogovoru pa sname klobuk pred Kučanom in Drnovškom in jima prizna zmago. Iz države naj bi namreč pregnala strah.

Strah žrtev komunističnega nasilja pred spremenjenimi komunisti, in strah komunistov, da bi še kdaj sedli na zatožno klop zaradi množičnih pobojev, tako kot se je to zgodilo Miloševiću. Vrh teh dogodkov pa je gotovo Kučanova izjava, da prižiga svečo na stričevem grobu, ki je bil po vojni brez sodbe ubit kot "madžaron".

To, da je njegova družina žrtev komunističnega nasilja, bi nam lahko povedal že pred tridesetimi leti, ko se je prerival v vrh Partije. Ker bi stric "madžaron" tudi brez nečakove sveče počival v miru, se zastavlja vprašanje, zakaj ta razkritja prav sedaj, pred koncem mandata. Čemu služijo?

Marsikdo se še spomni, kako je med kampanjo za predsednika predsedstva RS, ko se je bil boj med njim in dr. Pučnikom, Kučan zvito razlagal po radiu, da je bil njegov tast cerkveni organist v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Dr. Pučnik, načelen poštenjak, pa je na isto vprašanje: Ali ste verni? suhoparno odgovoril z "Nisem!" Ironija: Pučnik se je zaradi resnicoljubnosti zameril številnim vernikom, medtem ko si je Kučan pridobil njihovo naklonjenost na račun svojega tasta organista. Izid volitev poznamo. Zdaj se je Kučan spomnil strica, žrtve komunističnega terorja. Čemu neki ga potrebuje?

Edini logičen odgovor je, da se začenja novo obdobje po desetih letih tranzicije, ko se je spreobrnjena komunistična elita trdno zasedla na oblasti in v gospodarstvu z nagrabljeno družbeno lastnino. Tudi svet okrog nas se naglo spreminja. Tako se Balkan norma-

lizira, s sedanjo Jugoslavijo smo vzpostavili diplomatske odnose. Evropa ni več daleč, tudi Nato ne in ves svet se je povezal v protiteroristično zvezo. To pomeni tudi konec komunističnih in balkanskih metod vladanja s prevarami in terorjem vred. Vse te notranje in zunanje spremembe narekujejo novo strankarsko podobo Slovenije.

Iz rok ostankov pomladnih strank je treba iztrgati še zadnji adut, ki ga imajo, da preživijo: komunistični zločini. Zaradi tega se Kučan v javnosti odpoveduje vlogi združevalca dedičev komunizma – ti so tako ali tako na njegovi strani, kajti sedaj mora pridobiti na svojo stran še tiste, ki so kakor koli trpeli pod komunizmom. Odtod presenetljivo oznanilo, da je pravzaprav tudi on tragično zaznamovan s komunizmom, in stric "madžaron" mu je priča.

Če mu ta nova strategija uspe, in težko bi bilo drugače ob silni medijski podpori in usmerjenem informiranju, se bo njegov sedanjí blok, tako imenovana levica, razdelila na levo in desno stran. Nekdanji skrajneži bodo tako poskrbeli, da bo iz njihovih vrst nastala kapitalna desnica, ki ji bo oporekala "levica" iz istih idejnih logov in iz istega najpremožnejšega družbenega razreda pri nas. Evropi bomo tako kazali urejeno politično podobo z dokaj uravnoteženim razmerjem med desnico in levico, na znotraj pa bo tista elita, ki je sprožila državljansko vojno in se utrdila z revolucionarnim terorjem, zadržala svoj privilegiran in oblastni položaj. Sistemi se menjajo, elita ostaja, tudi s pomočjo onih, ki jih je pobila, in z glasovi teh, ki jih je še ne dolgo tega zatirala, med tranzicijo pa oropala.

Ta scenarij je le eden izmed možnih, čeprav ta hip z več možnostmi kakor kateri koli drugi. Pomladne stranke imajo še vedno dovolj časa, da se vsaj zaradi preživetja povežejo in pripravijo na to ofenzivo. Drugo vprašanje pa je, ali imajo dovolj volje, da to storijo, ali pa so se že sprijaznile z mislijo, da tako ali tako ne morejo ničesar storiti. Kolikor tako razmišljajo, so že na smetišču zgodovine, Kučanov scenarij pa uresničen brez navora. Če je temu tako, bo lahko nečak že za naslednji praznik vseh svetih pozabil prižgati svečo na grobu strica "madžarona".

Drago Ocvirk, CM

REKLI SO ...**Dr. Drago Ocvirk, Sobotna priloga, 3. 11. 2001****Ali znotraj Cerkve na Slovenskem opazate veliko dobrih kritik na račun vodstva ali vodenja Cerkve?**

Tisti, ki smo tako ali drugače bolj angažirani v življenju Cerkve, se veliko pogovarjamo. Stvari poskušamo razumeti, iščemo rešitve, dialog in medsebojno upoštevanje kar dobro potekata. Nikoli ni prišlo do take blokade ali nezmožnosti komuniciranja, da bi moral delovati prek javnosti ali obvestiti, da se dela škoda. Veste, to so vendarle osebni in prijateljski stiki, ne glede na to, na kakšnem položaju je kdo. To je zaradi tega, ker smo majhni in se vsi med seboj poznamo. To ni nujno prednost, ker je med prijatelji tako, da včasih roko roko umije. Vidimo, da tudi na državni strani politične naveze niso vedno dobre in da se kdaj pomete kaj pod preprogo. Vendar ima to, da se dobro poznamo in si zaupamo, veliko več prednosti kot negativnih lastnosti.

Kdaj ste nazadnje našli napako pri nadškofu in mu zanjo tudi povedali?

Ne iščem napak pri nadškofu. Če pa kaj drugače vidim ali razumem, mu to povem in se o tem pogovoriva. Ponavadi je tako, da vsak s svoje strani naredi kak korak naprej, oba odkrijeva kak nov vidik in potem oba nekoliko drugače gledala na določeno stvar.

Kaj je ta stvar? Napačna analiza, napačna izjava, napačen nastop, napačna strategija ...?

Strategija ne. Glede nastopa pa je tako, da ima pač vsak človek svoj stil. Nemogoče je, da bi dr. Rode nastopal drugače ali da bi drugače nastopal jaz. To je del osebnosti. Je pa res, da v našem okolju deluje nadškof Rode nekoliko neobičajno zaradi svoje izvirnosti, neposrednosti. Poznam ga od otroštva, ko je prišel v Celje za kaplana. Bil je izjemno poseben, v pozitivnem smislu. Od kakih deset, petnajst otrok pri verouku je število hitro naraslo na približno sto petdeset. Čisto drugače je deloval kot drugi "fajmoštri", vse je bilo nekaj posebnega: govorjenje, obnašanje, ideje, pristop k ljudem ... Ko sem prišel v Misijonsko družbo, je bil nekaj časa moj predstojnik. V skupnost je prinesel "pomlad", vse je spremenil, prinesel je novega duha, spodbujal je svobodno in intelektualno ozračje.

Kot šef je skrbel za to, da so lahko ljudje neprestano odhajali študirat v tujino. Za njim tega žal ni bilo več toliko. Že takrat pa je prihajal v spore z državnimi partijskimi oblastmi. Ljudje na oblasti se od takrat do danes niso veliko zamenjali. Še zdaj prihaja do kakšnih spopadov, a zdi se mi, da so to bolj in bolj zamere iz starih časov in na osebni ravni. Kar pove, denimo, nadškof Perko, je velikokrat veliko bolj zaostreno in zasoljeno, pa se ob Perka nihče ne spotakne.

ZAPISALI SO ...**I. Puc, Mag, 45/7
DUHOVNI VODJA**

Janez Drnovšek 1. novembra kot predsednik vlade ni obiskal nobenega grobišča, se je pa na svoji spletni strani razpisal o tem, da so se v dnevih, ko se odpravljamo na grobove najbližjih, pojavila pred nami nova spoznanja o množičnih grobovih iz polpretekle zgodovine. Na temne in tragične strani preteklosti se trudi gledati z evropske perspektive. Kaj tako rekoč iz Bruslja vidi izkušeni predsednik vlade, ki počasi zaokroža desetletnico svoje vladavine? Katere naloge

so še pred nami, da bi se soočili s temno preteklostjo, se spravili sami s seboj in tako postali resnično velik narod? V predpristopnem programu nikjer ne piše, da so tudi to pogoji za pridružitve EU. Toda tako je. Vstopanje v evropske povezave ni le dejanje, ki si prizadeva za materialne cilje in blaginjo, prizadeva naj si tudi za duhovne in moralne cilje, je prepričan naš ne toliko vodja izvršne oblasti, temveč po naši volji, in če bo bog dal zdravja, vse bolj naš prihodnji predsednik in duhovni vodja. Gre nam tudi za vrednote, da ne bi bilo nobenega dvoma, pribija Drnovšek. Zgodovinarji in drugi strokovnjaki bodo morali po njegovem natančneje pregledati dogodke po drugi svetovni vojni. Kaj bi se zgodilo, če bi kaj takega leta 1990 izrekel prvi predsednik vlade Lojze Peterle? Preden je šel Peterle na en sam samotni grob, so že vpili, da pobira po gozdovih kosti, je v Zavezi zapisal Justin Stanovnik. Zgodovinar dr. Božo Repe (nekdanji strokovni sodelavec CK-ja) pa skoraj nikoli ne pozabi omeniti, kako so se po osamosvojitvi povečali pritiski po "reviziji" zgodovine v ideološkem in političnem smislu, da bi zgodovinarji eno "resnico" zamenjali z drugo. Bodo Drnovškovo nalaganje dela zgodovinarjem ti vzeli za politični pritisk?

NA KRATKO ...

Z rezultatom 1:1 se je 14. nov. v Bukarešti končala zgodovinska nogometna tekma med Slovenijo in Romunijo. Slovenska reprezentanca se je tako s skupnim rezultatom 3:2 prvič uvrstila na svetovno nogometno prvenstvo, ki bo na Japonskem in v Južni Koreji 2002. Naša reprezentanca je kvalifikacije edina končala brez izgubljene tekme. Po uvrstitvi na evropsko nogometno prvenstvo, je to nov velik uspeh našega športa. Slovenija je praznovala skupaj z reprezentanco. Nekaj po polnoči je na Brniku naše fante pričakalo več kot 15.000 navijačev. Mislimo, da komentar ni potreben.

NSi ustanovila žensko zvezo

Nova Slovenija ima tudi žensko zvezo, katere prva predsednica je postala članica izvršilnega odbora te stranke Lidija Drobnič.

Kot je dejala novoizvoljena predsednica, želijo sodelovati in soodločati pri oblikovanju politike, ki temelji na krščanskih demokratičnih vrednotah, na vseh področjih javnega življenja. Prizadevali si bodo pred-

**Iz komentarja Branka Rozmana,
DRUŽINA, 46/50**

Zamegljevanje

Na mednarodni konferenci ob deseti obletnici samostojnosti slovenske države je 25. oktobra v Kopru nastopil kot slavnostni govornik predsednik Republike Slovenije. Med drugim je povedal: "Ni opravičila za kolaboracijo in ni opravičila za izvensodne poboje." Kasneje je izjavil za Delo: "Zločin je zločin in do njega se je treba tako tudi obnašati" (30. oktobra).

Kaj je bil razlog za besede o povojnih pobojih in kolaboraciji, ki niso imele nobene zveze s praznikom? Za besede o pobojih brez dvoma vedno več novih pričevanj o množičnih grobiščih, za besede o kolaboraciji pa misel, da ni bila samo leva stran obremenjena z zločini. Z besedami, da ni opravičila za eno in drugo početje, je vsekakor mogoče soglašati, če jih jemljemo v njihovem resničnem, neponarejenem pomenu.

Glede revolucijskih povojnih pobojev je treba z vso jasnostjo povedati, da ni šlo pri njih za nikakršno napako, kot je bilo tolikokrat slišati, ampak za načrtovan in naročen partijski zločin, ki je bil obenem največji zločin v naši zgodovini. Šlo je za nič manj kot za holokavst, za množično uničenje nedolžnih sonarodnjakov. Pomorjenih jih je bilo na desettisoče. Šlo je za pomor ne le fantov in mož, ki so se revoluciji uprli z orožjem, ampak tudi za pomor civilistov, tudi deklet, žena in otrok. Šlo je obenem za sadistično, bestialno surovo poniževanje, izstradanje, pretepanje in mučenje žrtev. Za vse to res ni nobenega opravičila.

vsem za varstvo in razvoj družine kot najpomembnejše celice naroda, posebno pozornost pa bodo namenili tudi ohranjanju slovenske zavesti in jezika.

Odbor ameriškega kongresa podprl širitev Nata

Odbor za mednarodne odnose ameriškega predstavniškega doma je podprl predlog zakona o širitvi Nata. V okviru predloga, ki predvideva tudi finančno pomoč kandidatkam za vstop v Nato, naj bi Slovenija dobila 4,5 milijona dolarjev.

Predlog zakona potrjuje viziji ameriških predsednikov Billa Clintona in Georga Busha o nadaljnji širitvi zveze Nato.

Na obisk v Slovenijo je prispela delegacija ameriške Službe za migracijo in naturalizacijo. Izvedli so revizijo izvajanja programa Visa Waiver, ki državljanom 29-ih držav omogoča, da za 90 dni poslovno ali turistično obiščejo ZDA brez vizuma. Ameriški vladni uradniki poskušajo ugotoviti, ali je Slovenija še vedno primerna za nadaljnje izvajanje programa, ali pa bodo morali njeni državljani po novem za obisk ZDA zaprositi za vizum. Ameriški obmejni organi so v zadnjih letih zavrnili več tujcev s ponarejenimi slovenskimi potnimi listi. Slovenski diplomatski viri pravijo, da bodo z novim potnim listom te pomanjkljivosti odpravljene.

Na Magistratu v Ljubljani se zadnje mesece zaradi novega prometnega režima dobesedno kopajo v denarju. V treh mesecih so redarji nataknili okoli tri tisoč lisic, nekaj manj kot tisoč avtomobilov so odpeljali s pajkom in napisali skoraj trideset tisoč obvestil zaradi nepravilnega parkiranja. Do 20. septembra naj bi v mestni proračun od tega steklo 120 milijonov tolarjev (dejansko naj bi bila izterjana menda smo dobra tretjina tega zneska), zdaj pa se številka gotovo že giblje okoli 150 milijonov. Županja že štiri mesece mestu vlada z mestnimi redarji in se ne boji, da bi se ji teroriziranje voznikov maščevalo na županskih volitvah prihodnje leto. Vika bo namreč spet kandidirala, saj je julija letos, ko so se v javnosti pojavila namigovanja, da bi utegnila zamenjati Kučana na predsedniškem prestolu, izjavila, da jo v Ljubljani zanima še en mandat. Potem ko bo oskubila meščane, se jim bo nekaj mesecev pred glasovanjem spet začela dobrikati. Saj poznate tisto njeno največjo predvolilno obljubo, da v Ljubljani ne bo nikoli več lisic.

Slovenska plesalca Katarina Venturini in Andrej Škufca sta na svetovnem prvenstvu v latinskoameriških plesih v Ljubljani osvojila naslov svetovnih prvakov. Tudi drugi slovenski par, Janja Lesar/Matej Krajcer, se je v konkurenci 77 parov uvrstil v finale, kjer je osvojil šesto mesto.

Število delovnega aktivnega prebivalstva se v avgustu v primerjavi z julijem ni spremenilo; delovno aktivnih Slovencev so našli 782.121, kar pa znaša za 1,6 odstotka več, kot jih je bilo zaposlenih lanskega avgusta. Primerjava po spolu nam pokaže, da je delovno ak-

Papež Janez Pavel II. je 30. oktobra imenoval kapucinskega patra Andreja Stanovnika za novega škofa škofije Reconquista (provinca Santa Fe v Argentini). Pater Andrej od leta 1994 naprej v Rimu opravlja službo generalnega definitorja kapucinskega reda.

Novi škof se je rodil v slovenski družini, v Slovenski vasi (župnija Marije Kraljice) na jugu argentinskega glavnega mesta Buenos Aires, 15. decembra 1949. Po opravljeni osnovni in srednji šoli je študiral filozofijo in teologijo na univerzi Salvador v Buenos Airesu, nakar je 16. julija 1978 izrekel večne zaobljube in bil nato 2. septembra istega leta posvečen v duhovnika.

V kapucinskem redu je opravljal več odgovornih služb: bil je voditelj novincev in nato narodni voditelj frančiškanske mladine. Od leta 1981 do 1986 je bil provincialni definitor, nato pa od leta 1987 do 1992 provincialni vikar. Vsa ta leta je posvetil pastoralnemu delu na argentinskem podeželju.

Leta 1992 je bil poslan v Rim z namenom, da dokonča študije duhovne teologije. Kmalu po tem je bil izvoljen za generalnega definitorja.

Z imenovanjem Andreja Stanovnika ima Argentina 106 škofov, ki delujejo v domovini, pa še tri pri Svetem sedežu.

tivnih 433.273 moških in 348.848 žensk. Število zaposlenih žensk počasi upada (v primerjavi s mesecem prejšnjim za 0,3 odstotka), še bolj pa je upadlo število samozaposlenih žensk (kar za 5,5 odstotka). V primerjavi z lanskim letom je manj Slovencev zaposlenih v kmetijstvu, raste pa odstotek zaposlenih v storitvenih dejavnostih.

Statistični urad republike Slovenije je objavil podatke o inflaciji; oktobrska inflacija naj bi dosegla 0,5 odstotka. Cene življenjski potrebščin naj bi se tako v letošnjem letu povečale za 6,5 odstotka, na letni ravni pa za 7,8 odstotka. K povišanju inflacije so v oktobru najbolj prispevale cene obutve in oblačil, podražili so se nekateri vrtci, ves čas pa rastejo cene zdravil. V skupni komunikaciji je bilo v oktobru moč zaslediti pocenitev, vendar ob objavi povečanja cene telefonskega priključka in napovedane podražitve impulzov pri nekaterih mobilnih operaterjih bodo v novembru ko-

munikacije zagotovo ponovno vplivale na rast inflacije in ne na njeno znižanje.

Kljub vsem restriktivnim ukrepom deželnih šolskih oblasti, ki so v začetku šolskega leta 2001/02 zaprle dve dvojezični osnovni šoli, pet pa jih preuredile v podružnice brez dvojezičnega ravnateljstva, se je število slušateljev dvojezičnega pouka na avstrijskem Koroškem povečalo. Na območju, kjer velja manjšinski

zakon, je v tekočem letu na 63 osnovnih šolah prijavljenih k dvojezičnemu pouku oziroma k pouku slovenščine 1722 učencev – 30 odstotkov vseh šoloobveznih otrok. Na dveh osnovnih šolah v Celovcu je k dvojezičnemu pouku prijavljenih še dodatnih 116 otrok. Dvojezični pouk torej obiskuje 3210 učencev in učenek (lani 3175). V zadnjih letih dvojezične šole obiskuje čedalje več otrok iz družin, v katerih ne govorijo več slovensko.

89. sestanek Zveze

Jesenska pastoralna konferenca Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov in pastoralnih sodelavcev po Evropi se je tokrat odvijala v majhnem mestecu Heilsbach, tik ob nemško-francoski meji na področju, kjer deluje slovenski izseljenski duhovnik Janez Modic. V skoraj petih dnevih skupnega druženja (22.-26. oktober) so odgovorni za pastoralo med našimi rojaki po Evropi znova prevetrili dosedanje delovanje, si izmenjali izkušnje in si postavili nove cilje za prihodnje. Zelo odmeven je bil tudi nastop gostje sestanka dr. Metke Klevišarjeve, ki je zbranim spregovorila o problemu bolezni in smrti. Predstavila je tudi delovanje Hospica v domovini. Duhovniki se pri svojem delu velikokrat srečajo z ljudmi, ki ne znajo ali pa nočejo sprejeti svoje bolezni in če vemo, da živimo v času, ko se o smrti ne govori, potem je bila tokratna tema o bolezni, staranju in smrti še kako dobrodošla.

Škof Uran je zbranim spregovoril o stanju v domovini, predstavil svoja pastoralna izkustva, ki jih je doživel med obiski naših rojakov v Argentini, ZDA, Kanadi ter Švedski in Franciji. Izkušnje slovenskih skupnosti so zelo različne tako po številu rojakov, ki se srečujejo, kot po njihovem delovanju po različnih misijah. Vsaka skupnost predstavlja svojevrstno bogastvo in je ne moremo primerjati z drugo.

Janez Rihar je predstavil dosedanje aktivnosti Rafaelove družbe v Ljubljani, Ljubo Bekš pa je na prepričavi postavil podobo in vsebino mesečnika Naša luč. Zbrani so se s skupno sveto mašo spomnili še pokojnega Joška Bucika, ki je deloval med rojaki v Augsburgu. Njegovo delovanje je med rojaki na Nemškem pustilo globoke sledi in danes smo vsi, tako duhovniki kot laiki, dolžni nadaljevati njegovo poslanstvo, vsak po svojih močeh. Sledila so še poročila z različnih misij, spregovorili so o vsako-

dnevni izkušnjah in težavah, ki so sestavni del življenja in delovanja na tujem in se dogovorili o prihodnjih skupnih romanjih in srečanjih, ki naj bi povezovala naše rojake.

Zveza je na tokratnem sestanku dobila tudi novo ali bolje "novo - staro" vodstvo. Tako bo Janez Pucelj še naprej predsednik Zveze, Janez Modic bo opravljal tajniška dela, Stanko Gajšek pa bo skrbel, da bo blagajna vedno polna. Kot se spodobi, so izvolili tudi dva člana nadzornega odbora: Martin Retelj in Zvone Podvinski.

L. B.

Na sestanku so izvolili novo vodstvo Zveze (od leve proti desni): M. Retelj, S. Gajšek, J. Pucelj, J. Modic in Z. Podvinski.

Ingolstadt

Slovenska katoliška misija s središčem v Ingolstadtju je 20. oktobra 2001 slovesno proslavila tridesetletnico delovanja med Slovenci na tem predelu Bavarske.

Slovesnost se je začela v cerkvi Srca Jezusovega s praznično sveto mašo, ki jo je skupaj z nemškim generalnim vikarjem Johannom Limbacherjem, slovenskim delegatom Janezom Pucljem, nemškim župnikom Štefanom Neufangerjem, s hrvaškim duhovnikom Ivom Nedićem in domačim dušnim pastirjem Stankom Gajškom daroval škof Alojz Uran. Mašno bogoslužje in škofova beseda je bila ena sama velika zahvala Bogu za nešteto duhovnih darov v tridesetletnem življenju župnije, slovenski Cerkvi za oskrbo župnije z duhovniki, nemški Cerkvi za njeno razumevanje za potrebe tujih misij, vsem župnikom za vodenje župnije, drugim duhovnikom za njihovo občasno pomoč ter vsem rojakinjam in rojakom za njihovo zvestobo in sodelovanje v župniji. Pri darovanju so skupaj z mašnimi darovi ministranti ter pari v narodnih nošah prinesli na oltar jubilejni križ in jubilejno svečo. Poleg ljudskega petja je med mašo pel Stiški kvartet. Za sklep maše je iz vseh grl in duš zazvenela

zahvalna pesem. Sprevod iz cerkve je prazniku primerno spremljalo mogočno zvonjenje vseh zvonov.

Po maši se je slovesnost nadaljevala v lepo okrašeni župnijski dvorani. Po pozdravu častnih gostov in vseh v dvorani je župnik Gajšek na kratko predstavil župnijo:

Slovenska župnija s središčem v Ingolstadtju obsega območje treh bavarskih škofij: Bamberg, Eichstätt in Regensburg. Še leta 1966 je dr. Janez Zdešar prihajal v Ingolstadt in druge kraje, v začetku občasno, od 1968 pa redno. Tam je maševal, po maši pa je zbiral rojake k srečanju in informativnim pogovorom. Uradna ustanovitev slovenske župnije s središčem v Ingolstadtju je bila 1. septembra 1991. Za prvega župnika je bil imenovan Feliks Grm. Ta je v župniji deloval štiri leta. Septembra 1975 je za zdomskega duhovnika v Ingolstadt prišel Vili Stegu, ki je to službo opravljal vse do svoje nenadne smrti 26. septembra 1989. Po njegovi smrti je bil za dušnega pastirja začasno postavljen slovenski misijonar iz Zambije, pater Janez Mlakar. Od 1. julija 1990 župnijo upravlja duhovnik Stanko Gajšek. Njegova stalna vez z rojaki je mesečno župnijsko pismo Med nami povedano, ki ga pošilja več kot 600 družinam. Redno se zbirajo rojaki v sedmih mestih pri slovenski maši. V Ingolstadtju vsako nedeljo, v Nürnbergu dvakrat mesečno ter v Ambergu, Erlangnu, Neutraublingu in Weissenburgu enkrat mesečno.

Pogled na praznično dvorano

Predstavitvi župnije so sledili pozdravi. Najprej je navzoče pozdravil škof Alojz Uran, ki je tudi dvema predstavnikoma župnije podelil priznanje za dolgoletno sodelovanje: gospe Mirelli Merku, ki že od 1975 igra na orgle pri mašah v Erlangnu in Nürnbergu, ter Franciju Mescu, ki že okroglih dvajset let zvesto ministira v Ingolstadt. Nadžupan Ingolstadta dr. Peter Schnell je v pozdravu orisal pomembno vlogo Slovenske misije v tridesetih letih. Za njim je spregovoril delegat za slovensko dušno pastirstvo v Nemčiji msgr. Janez Pucelj, ki je posebej poudaril težave zaradi pomanjkanja duhovnikov. S prijazno besedo je vse navzoče kot državni predstavnik Republike Slovenije pozdravil generalni konzul iz Münchna, Matjaž Jevnišek. Kot zastopnik sestrške župnije je spregovoril tudi hrvaški duhovnik Ivo Nedić. V imenu slovenskega društva Slovenija v svetu, ki nam je posredovalo in omogočilo gostovanje pevcev in glasbene skupine Predor, je spregovoril njegov predsednik Boštjan Kocmur. Med pozdravi in po pozdravih je ubrano zapel Stiški kvartet.

Nato je sledilo družabno srečanje. Za razvedrilo in ples je poskrbela glasbena skupina Predor s Ptujskega. Prijeten večer v prijateljskem ozračju se je neopazno potegnil pozno v noč.

Praznovanje je za nami. Če je uspelo, je po vaši zaslugi. Zato prisrčna zahvala vsem, ki so praznovanje pripravljali, na praznovanju sodelovali, pri njem pomagali, po praznovanju lepo pospravili, in tudi vsem,

Stiški kvartet med nastopom ob 30-letnici župnije.

ki so na praznovanje prišli. Ne nazadnje velja posebno priznanje in zahvala pridnim gospodinjam, ki so pripravile in poklonile sladice, dobre za okus in lepe za pogled.

Naša župnija ima prihodnost le, če nas bo povezoval duh skupne pripadnosti.

Stanko Gajšek

Nekateri častni gostje na praznovanju

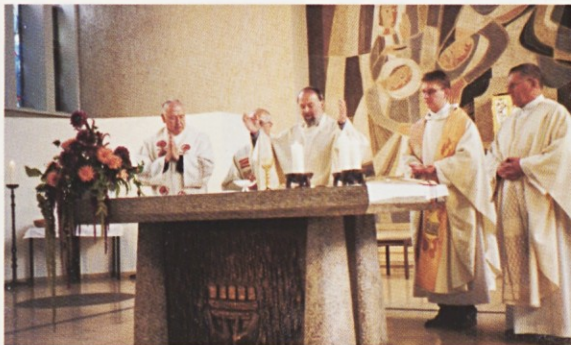
30 let slovenske skupnosti v Lichu

Martin Kerin iz Brezja pri Krškem je odšel v Nemčijo leta 1968. Spominja se začetkov shajanja, ko je bila cerkev vsakokrat polna in po maši tudi dvorana. Število slovenskih priseljencev je bilo zares veliko, ko jih je duhovnik Franček Prijatelj povabil prvič k slovenski maši. Veliko ljudi se je do danes že oddaljilo, preselili so se, odšli domov in nekaj jih je tudi že preminilo.

Gospa Marija Riehm, rojena Rihter, iz Mengša pri Kamniku je prišla v te kraje že leta 1961. Njo je najprej obiskal že g. Felc, kasneje pa še g. Prijatelj in jo povabil, naj pride. Ko se je skupnost ustalila, je redno prihajalo sem povprečno 40 ljudi. Res da so prihajali zdaj eni zdaj drugi, vendar je ostala skupina stabilna in vztrajna. Organizacija srečanja je bila seveda v rokah duhovnika Frančka Prijatelja. Ljudje so takrat zelo potrebovali drug drugega, danes pa se mnogi le še čudijo, kako da jih toliko ne pride več redno na srečanja. Tokrat je seveda izredno veliko ljudi, vendar je večina prišla na praznovanje od drugod. Želeli so podpreti njihovo slovesnost.

Danes je redno pri maši od 10 do 20 ljudi. Skrbi jo, kako bo za naprej. Maša bo poslej že ob devetih, kar pa je za nekatere bolj oddaljene zelo zgodaj, saj morajo prevoziti precej kilometrov, da pridejo v skupnost. Zanj sicer ne bo težav, ker je v pokoju, drugi, ki delajo, pa bodo najbrž morali biti še bolj požrtvovalni za slovensko mašo.

Gospa Dragica Jazbinšek je prišla sem leta 1971 in se je takoj pridružila slovenski skupini. Zelo je bila

Slovesno somaševanje: od leve dr. Falck, M. Retelj, msgr. J. Pucelj, U. Neff, J. Kastelic

vesela, da je slovenski duhovnik poskrbel za slovensko mašo. G. Felca se ne spominja, pač pa dobro g. Frančka Prijatelja. Dobili so pisno obvestilo, ker je bil nekje našel njihove naslove in jim napisal povabilo k slovenskim srečanjem. Vse je prevzelo veselje, da je tu na tujem ta možnost. Prihajali so celo nekateri Hrvatje, predvsem Zagorci. V cerkev in skupnost jih je vedno vabila pesem in prijateljsko razpoloženje po maši. Radi se spominjajo že pokojnih duhovnikov, sicer pa znajo vse duhovnike spoštovati in jih imajo radi, je poudarila.

Tokrat prvič obhajajo obletnico svoje skupnosti. Zdelo se ji je zelo lepo, da je bila ob tej priložnosti maša skupaj za nemški in slovenski del fare. Prvič je doživela nekaj takega in zdi se ji, da je to zelo lepo odmevalo tudi med Nemci. Po maši jo je nagovorila domačinka in ji dala priznanje, kako lepo je prebrala berilo, čeprav ga gotovo ni nič razumela.

Župnik Martin jo je nagovarjal, da bi v cerkvi tudi kaj povedala ob tej slovesnosti, pa se je prestrašila odgovornosti. Potem pa ji je bilo že med mašo žal, da tega

Po primerni "podpori telesa" so se grla odpirala za petje.

V Lichu "se imamo radi."

ni sprejela. Prav hudo ji je bilo pri srcu, da mu ni ustregla, saj je vendar to praznik skupnosti, ne le duhovnika. Čez trideset let bom stara 80 let in takrat bom morda bolj pogumna, se je pošalila pa obenem mislila resno.

Gospod Bernhard Falck je bil dolga leta župnik te fare in je ves čas do danes sledil slovenski skupnosti:

"Dobro se spominjam tiste prve pobude, ko je začela nastajati tukaj slovenska mašna skupnost. Tu prav blizu Licha je namreč velika firma pisarniškega pohištva in opreme Voko. V začetku 70. let je iskala večje število kvalificiranih mizarjev. Najprej so prišli Italijani. Vodstvo firme me je naprosilo, da bi jih pozdravil in jim izrekel dobrodošlico. Naredil sem to. Vendar so Italijani po kratkem času nenadoma odšli. Sam ne vem, zakaj.

Potem pa so prišli Slovenci. Teh pa nisem znal nagovoriti v njihovem jeziku. Vendar se je kmalu pojavil pri meni slovenski duhovnik Franc Prijatelj in vprašal, ali bi lahko v naši cerkvi uvedel redno slovensko mašo. Prosil je tudi za prostore v župnijskem centru za pomožno družabno srečanje. Zelo dobro je govoril nemško, bil je moj letnik 1929 in brž sva ugotovila še eno podobnost med nama: oba sva nosila enako obleko, kupljeno v C&A. Tako sva se v šali zblížala in

najino prijateljstvo je ostalo do njegove prerane smrti. Od tistega časa so Slovenci pri nas doma. Najprej v kapeli, potem pa v župnijskih prostorih. Mene je vedno veselilo, ko sem šel mimo in prisluhnil lepemu petju, največkrat večglasnemu.

Ves čas je bilo prihajanje slovenskega duhovnika za našo faro tudi okrepitev v pastoralnem delu, saj je kmalu pristopil na pomoč in prevzel nedeljsko mašo na oddaljeni podružnici. Včasih je vodil tudi glavno nedeljsko mašo v farni cerkvi, tako smo imeli vsi korist od slovenske prisotnosti v župniji.

Sedaj sem v pokoju in se danes posebej veselim, da sem bil deležen tega praznovanja. Pridružujem se želji mojega naslednika, ki je že v cerkvi voščil, naj slovenska skupnost vztraja, da bomo čez 30 let lahko praznovali 60-letnico. Vesel bom, če bom lahko zraven", se je nasmehnil. "Čestitam vaši skupnosti ob tem jubileju in voščim, da bi se še naprej vztrajno srečevali pri nas z Gospodom Jezusom Kristusom, med seboj in tudi z nami.

Današnje dvojezično bogoslužje je navdušilo tudi domačine. Tudi meni so nekateri izrazili veselje nad tem, kar je dokaz zdravega duha vzajemnosti v veri. Konkretni in življenjski stiki med nami vedno doprinejajo, da edinost ne ostaja samo lepa teorija, ampak se udejanji in tako pride do izraza resnica, da smo bratje in sestre v Kristusu, čeprav govorimo različne jezike."

Gospod Jože Kastelic, župnik, ki je pripeljal svojo mladinsko skupino, ki je prevzela petje pri slovesni maši, je ob slovesnosti povedal tole: "Veliko veselje smo doživeli tukaj, dojeli srečo srca, ko smo videli tako zavzete in dobre ljudi med našimi rojaki v tem kraju. Za našo mladino je to pričevanje vere, pričevanje dobrote in tukaj so začutili, kaj pomeni domovina in kako lepo je biti doma. Hvala za to srečanje z vami."

V Lichu so se poslovili od svojih gostov.

A N G L I J A

LONDON

Osrednji dogodek naše pastoralne dejavnosti v mesecu oktobru je bil tudi tokrat vsakoletni slovenski misijonski dan v soboto, 20. oktobra, v Bedfordu. Začetek slovesnosti je bila slovenska maša v cerkvi svetega Križa na Goldington Road ob štirih popoldne. Mašo je daroval in vodil naš prijatelj, misionar iz Zambije, pater Stanko Rozman ob somaševanju župnika za Slovence v Združenem kraljestvu S. Cikaneka. Kar lepo število slovenskih rojakov iz Bedforda se je udeležilo maše. Nekaj rojakov je prišlo tudi iz Londona. Iz drugih krajev verjetno zaradi napovedanega slabega vremena z neurji letos skoraj ni bilo obiskovalcev.

Pater Stanko je rojake prisrčno nagovoril in jih že na začetku svoje homilije spomnil, da je imel pred skoraj 30 leti (1973) prav v cerkvi sv. Križa v Bedfordu ponovitev svoje nove maše. Njegov novomašni pridigar pa je bil slovenski jezuit pater Edi Boehm, sedaj že bisero-mašnik.

Takrat so slovenski rojaki iz Anglije in Walesa dobesedno napolnili prijazno cerkev s svojo številno udeležbo. Večina tistih udeležencev ponovitve Stankove nove maše je po vsej verjetnosti danes že v večnosti ali pa tako ostarelih in onemoglih, da se že ne morejo redno udeleževati slovenskega bogoslužja.

Pater S. Rozman in župnik S. Cikanek s sodelavci na misijonskem dnevu v Bedfordu

Pater Stanko se je navzočim na misijonskem dnevu zahvalil za njihovo zvestobo slovenskim misionarjem in našim misijonarjem po svetu. Rojaki so ga zavzeto poslušali, ko jim je tako občuteno in iz srca govoril ter jim marsikaj zanimivega povedal. Sveto mašo sta poživila s spremljanjem našega petja na orgle in s flavto naša dobra organistka Francka in njen sin Mark.

Po slovesni maši smo se zbrali v župnijski dvorani, kjer se nam je pridružilo še nekaj rojakov in angleško govorečih prijateljev, ki radi pridejo k naši misijonski tomboli in srečelovu.

Naša zahvala gre vsem, ki so slovenski misijonski dan tako skrbno pripravili: Gabrijeli, Mihi in Filipu ter Francki z družino, pa Maksu in Almi ter vsem dobrim gospodinjam za ljubeznivo postrežbo s hrano, kakor tudi vsem, ki so se tega našega dneva udeležili.

S. C.

Naši prispevki in darovi ter izkupiček od tombole in srečelova

na letošnji misijonski dan (2001) so sledeči (številke so mišljene v angleških funtih): Metka Kogoj-100, N. N.-50, Franc Lapanja-40, Stanko Bolčina-30, Filip Vidmar-30, Nadja Sekolec-25, Janez Prevc-20, Marčela Klemenčič-20, Ivan Dežman-20, Franc Sedelšak-20, Bruna Lavrič-20, Gabrijela Rehberger-20, Anton Žle-15, Ivanka Zajc-15, Jaka Kenk-10, Stanko Štefančič-10, Tone Trstenjak-10, N. N.-10, N. N.-10, nabirka v cerkvi pri sv. maši-60, tombola in srečelov-109.30 in izkupiček od hrane in pijače-26.

Skupni znesek je 670 funtov in 30 penijev.

Gabrijela Rehberger

LADO ZADNIK je odšel v večnost

V 79. letu starosti je odšel v večnost naš dragi rojak in prijatelj Lado Zadnik iz Heol Tir Gibbon, Penyrheol, Caerphilly v Walesu. Po nesreči v rudniku je imel Lado težave z nogo, ki se mu je postopoma sušila in je pogosto čutil bolečine. Kljub temu ni nikoli manjkal pri slovenski maši v zanj oddaljenem Aberdaru. Redno je

opravljal adventno in velikonočno spoved, ko je prišel k slovenski maši, in prejemal še ostale zakramente. Njegov odhod v večnost je bil nenaden in nas je vse presenetil. Lado je svojo verno in Bogu zvesto dušo izdihnil svojemu Stvarniku v torek, 23. oktobra 2001, v bolnišnici v Caerphillyju, ko ga je zadela srčna kap. Od njega smo se poslovili z mašo zadušnico ob zelo velikem številu njegovih sorodnikov, prijateljev in znancev v cerkvi sv. Helene v Caerphillyju. Sv. mašo je daroval lokalni župnik Rev. John Griffiths ob somaševanju s slovenskim župnikom S. Cikankom, ki je imel v cerkvi nagovor v angleškem in slovenskem jeziku. Po sv. maši smo pospremili Ladovo krsto na bližnje pokopališče Bedwas Civic Cemetery. Naš župnik je blagoslovil grob v slovenskem jeziku, nakar je lokalni župnik vodil pogrebni obred v angleškem jeziku, a prav zadnje slovo od pokojnega je zopet opravil slovenski župnik.

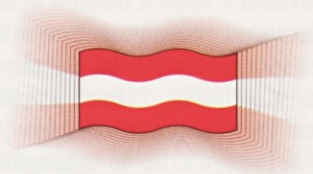
Pokojni Lado je bil rojen 28. julija 1922 v kraju Kukmaka pri Rašici v župniji Velike Lašče na Dolenjskem. Izhaja iz družine treh otrok. Njegov brat Jože je že med pokojnimi, mlajši brat Ludvik pa še živi s svojo družino v Kočevju.

Med vojno vihro je komaj 20-letni Lado dosti pretrpel. Italijani so ga internirali na otok Rab, kjer je trpel lakoto kar celi dve leti. Leta 1944 se je pridružil slovenskim domobrancem na Primorskem. Ob koncu vojne se je umaknil v Italijo in preko vojaških begunskih taborišč Forli in Ebboli ter po služenju v britanski vojski v okolici Neaplja do aprila 1947 preko Nemčije (vojaška taborišča Munster in Seedorf) končno, pred božičem 1947, prispel na Britanski otok. Kakih dvajset let je delal v premogovniku v Walesu nato pa do upokojitve v tovarni. Kmalu po prihodu v Wales se je (31. maja 1952) poročil s takrat 19-letno domačinko Violet. V srečnem zakonu sta se jima rodili hčerki Anne in Julie. Obe sta že dolgo poročeni in vsaka z družino treh otrok. Tako je bil Lado stari oče šestim vnukom in vnukinjam ter celo pradedek pravnukinji Annabel.

Naj omenimo še to, da je bil Lado z vso svojo družino vzoren katoličan. Njegova nevesta Violet je še pred poroko prestopila v katoliško Cerkev in postala globoko verna in zavedna katoličanka. Njuni hčerki in vnuki so prejeli zelo dobro vzgojo v družini in v katoliških šolah.

Naj se naš dobri Lado spočije v Bogu, svojem Zveličarju. Naša slovenska katoliška skupnost v Walesu in naša katoliška misija v Londonu se ga bosta s hvaležnostjo spominjali v svojih molitvah in še zlasti pri sv. maši.

*Podatke zbral in uredil
Srečko Jereb*

A V S T R I J A

DUNAJ

Letošnji jesenski izlet je predramil tudi nekaj doslej "skritih" Slovencev. Po našem glasilu Dunajski valovi so izvedeli za izlet in se prijavili nekateri, ki doslej še niso imeli stika z našim Pastoralnim centrom.

V nedeljo, 14. oktobra, smo se ob 8. uri zjutraj zbrali pred našo cerkvijo, kjer je čakal 54-sedežni avtobus. Vreme je bilo izredno lepo in temu primerno tudi naše razpoloženje. Pot nas je vodila proti zahodni avtocesti, vendar smo se ji izognili in peljali skozi lepe vasi do Heiligenkreuz / Gutenbrunn. Tu smo takoj po prihodu v Marijini romarski cerkvi, ki je bila posvečena leta 1758 (Marija, zdravje bolnikov), obhajali evharistično slavlje. Po maši smo si v gradu poleg cerkve ogledali baročni muzej, nato pa se na dvorišču okrepčali s trdnimi in tekočimi dobrinami, ki sta jih spet pripravila zakonca Ana in Werner Oswald. Dobro razpoloženje ljudi se je naglo stopnje-

Udeleženci slovenskega misijonskega dneva 2001 v Bedfordu

Na jesenskem izletu smo se ovekovečili pred romarsko cerkvijo Marie Langegg.

valo predvsem po čaju, močno okrepljenem z domačo slivovko.

Odpeljali smo se naprej v mestece Herzogenburg in si ogledali znamenito samostansko cerkev avguštinskih kanonikov iz leta 1244. Sonce, ki se nam je navsezgodaj na Dunaju smejalo, je v tej dolini ob Donavi zakrila megla, zato smo se podvzivali ter se preko Mauterna hitro dvigali proti drugi Marijini romarski cerkvi-Maria Langegg. V starodavni samostanski gostilni smo najprej nasitili lačne želodčke

in se odžejali, nato pa se pod cerkvijo zbrali k skupinskemu posnetku za "Našo luč".

Od tukaj smo se peš podali po čudoviti gozdni poti proti gradu Aggstein, ki se mogočno dviga na desnem bregu Donave v Wachauu. To je v Avstriji najznamenitejši ostanek gradu, čudovita simbioza narave in arhitekture. Tu smo se zadržali samo dobre pol ure, ker nas je čas že krepko preganjal. Peš smo se morali spustiti v dolino, kjer nas je čakal avtobus in šest

naših, ki si niso upali – iz zdravstvenih ali kondicijskih razlogov – z nami peš na pot. Po "Wachauer Weinstrasse" smo se odpeljali v Traismauer, naši zadnji, težko pričakovani postaji naproti. Cela vas samih "heurigen" se je razprostirala pred nami. V lepem, robustnem "heurigen" smo zaključili ob pesmi in smeju izletniški dan. Bojan in Ivan sta raztegnila vsak svojo harmoniko in še povečala veselo razpoloženje.

Vsako leto v oktobru molimo v naši skupnosti živi rožni venec. Gospod župnik Toni je z lahkoto našel petnajst ljudi, ki so se obvezali, da bodo ves mesec oktober vsak dan molili po eno desetko rožnega venca. Letošnji namen je bil za mir v svetu. Na ta način smo torej vsak dan zmolili vse tri dele rožnega venca. Nekak zaključek oktobrske molitve je vsako leto 1. novembra zvečer, ko se zberemo v naši cerkvi Srca Jezusovega in skupno zmolimo vse tri dele rožnega venca za duše v vica. Letos nas je bilo le sedem, a smo zato toliko bolj "goreče" molili.

Lep jesenski pozdrav pošiljamo s cesarskega mesta!

Bojan in Ivan sta nas spremljala na harmoniki.

N. N.

LINZ – SALZBURG

Z linško-salzburškega področja nas je dosegla vesela novica. Slovenski dušni pastir tega področja g. Ludvik Počivavšek je 8. novembra na Naravoslovni fakulteti salzburške univerze uspešno opravil doktorski izpit - rigoroz in si s tem pridobil doktorski naslov. V svoji doktorski disertaciji se pogloblja v vprašanja na področju psihološke znanosti in etike. Naslov njegovega znanstvenega dela se glasi: Samouresničenje – analiza s psihološkega in etičnega vidika.

Novemu doktorju čestitamo v imenu izseljenkih duhovnikov in bralcev naše revije.

BELGIJA in NIZOZEMSKA

EISDEN

Na našem omejenem prostorčku v Naši luči je nemogoče zadovoljivo predstaviti dogodke in prizadevanja pridnih Slovencev, naših društev in naših prijateljev.

Tako npr. že predolgo čaka 75-letni slavljenec iz Nizozemske, ki se je častno "poslovil od prihodnosti" – SLOVENSKO DRUŠTVO SV. BARBARE HEERLEN-BRUNSSUM, da bi se v našem glasilu moglo kaj več zvedeti o tem dogodku. Z urednikom je dogovorjeno, da opis tega dogodka pride na vrsto v tej številki.

Zato bolj telegrafsko sporočam nekaj dogodkov:

SLOVENSKI MEŠANI PEVSKI ZBOR ZVON z Nizozemske je bil na 8-dnevnem romanju v Rimu, kjer

nas je sveti oče pozdravil v slovenščini.

SLOVENSKO DRUŠTVO "NAŠ DOM" iz Genka je priredilo vsakoletno vinsko trgatév.

"SLOVENSKO KATOLIŠKO PEVSKO IN KULTURNO DRUŠTVO SLOMŠEK" je priredilo Slovenski dan, že 41. po vrsti. Za to priložnost sta pri zahvalni maši pela združena zbora "Zvon" in "Slomšek". Kot gost iz Slovenije je bil "Nonet Grič" z Višjega Brda – Dobje. Med nami je bila tudi državna sekretarka Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu gospa Magdalena Tovornik v spremstvu veleposlanice Republike Slovenije v Bruslju gospe Marije Adanja.

Lep pozdrav, božična in novoletna voščila od Lojzeta Rajka in vseh Slovencev v Belgiji in na Nizozemskem!

75-letnica in prenehanje društva Sv. Barbara na Nizozemskem

V nedeljo, 10. junija, so v Heerlenu v Belgiji slovesno praznovali 75-letnico društva sv. Barbare.

Začetek slovesnosti ob tem visokem jubileju slovenskega izseljenkega društva je bil v znamenju zahvale Bogu in ljudem, ki so društvo ustanovili in mu dajali na razpolago svoje moči vse do danes. Ustanovitev je bila dejanje zavesti, da se je potrebno povezovati in uresničiti višje cilje, kot jih zmore posameznik. Narodna skupnost na tujem je morala zbrati vezi med Slovenci za skupne cilje in potrebe, potrebno je bilo ustanoviti organizirano skupnost, potem je lahko našla tudi svoje mesto med domačini tega kraja. Vse to se je ure-

sničilo v 75-ih letih delovanja društva Sv. Barbara v Heerlenu.

Društvo Sv. Barbara v Heerlenu je bilo le eno izmed osmih slovenskih društev s tem imenom, ki so nastala na področju nizozemskega Limburga. Sv. Barbara, zavetnica rudarjev, je bila najbolj primerna zavetnica društev, saj so bili člani skoraj izključno sami rudarji. Leta 1926 sta se združili dve društvi sv. Barbare iz Heerlena in Brunssuma in nastala je najmočnejša povezovalna slovenska organizacija v tem okolju.

Vsa druga društva so po nekaj letih delovanja prenehala s svojo dejavnostjo. V Heerlenu pa je društvo živelo in delovalo do danes.

Kje so korenine tega? Današnji voditelji društva odgovarjajo, da se je društvo opredelilo od svojega nastanka kot pomožna organizacija slovenskemu duhovniku, ki je bil že pred tem letom med njimi. Nepozaben je v teh krajih pater Teotim van Velzen, ki je tudi med pobudniki društva sv. Barbare in prav tako dolgoletni dušni pastir msgr. Vinko Žakelj. Društvo si je torej izbralo od začetka kot sebi lastno in jasno opredelitev tisto kulturno in duhovno usmeritev, ki je bila in je Slovincem najbolj naravna – to je krščanstvo. Tajnik društva Ad Hammers, Nizozemec, ki se pogovarja z nami v lepi slovenščini, utemeljuje to opredelitev zelo enostavno: Slovenci so veren katoliški narod, zato je ta usmeritev povsem spontana in najbolj primerna. Prav v tej temeljni postavki je treba iskati tudi dolgoletno uspešno delovanje društva.

Slovesnost 75-letnice pa je bila zaznamovana tudi z vejico pelina. Društvo je namreč s tem praznovanjem zaključilo svoje delovanje.

Razloge za to nenavadno odločitev članov in vodstva je prav tako zelo stvarno podal tajnik Hammers že v cerkvi, kasneje pa v dvorani še bolj izčrpno predsednik Anton Robek. Društvene obveznosti in naloge postajajo prevelik zalogaj ljudem, ki so društvu še ostali zvesti s svojim sodelovanjem in finančnimi podporami. Danes je povezovanje Slovencev tudi tukaj prešlo v drugačne oblike, kot jih lahko nudi in omogoča društvena dejavnost. V kraju samem obstaja namreč še zelo dejavna 'Slovenska plesna skupina Nizozemska' in še bolj razpoznavno je delovanje mešanega pevskega zbora 'Zvon'. Vsi člani zbora so slovenskega porekla. Vodi ga Toni Kropivšek, glasbenik od pete do glave, ki je zbor prevzel po svojem očetu, prvem organistu pri slovenskih mašah v Heerlenu. On je zastavil delovanje zbora tako, da je postal najboljši zbor mesta in vztrajno deluje na tako visoki ravni zborovskega petja. G. Kropivšek ni le zborovodja, ampak tudi komponist in vodi še štiri druge zборе in glasbene skupine v okolici. Tesne vezi goji s Slovenijo in je s svojimi zbori že sedemkrat pripravil turnejo po Sloveniji.

Slovesnost 75-letnice in obenem zaključka delovanja društva sv. Barbare se je začela v cerkvi sv. Kornelija, kjer imajo Slovenci svoje bogoslužje že iz časov, preden je društvo nastalo. Maševali so trije duhovniki, domači župnik McMahon, slovenski duhovnik Alojzij Rajk in delegat Janez Pucelj. Prepeval je združeni pevski zbor, 'Zvon' iz Heerlenu na Nizozemskem in 'Slomšek' iz Maasmechelena v Belgiji. Dirigiral je g. Kropivšek svojo pred leti skomponirano Marijino mašo. Bogoslužje je bilo slavje in izraz živega slovenskega duha in pobožnosti, ki

se je ohranila tukaj preko štirih generacij, tako da ni težko najti otroka četrte generacije, ki se sproščeno pogovarja v lepi slovenščini. Zlasti petje je razodevalo, da tu obhaja svoj praznik slovenska Cerkev in slovenski rod. Tudi beseda o prenehanju delovanja je izzvenela v razumni in trezni presoji sedanjega trenutka in razmer, v katerih se je danes znašla slovenska skupnost. Društvo sicer preneha delovati kot organizacija, še naprej pa bodo ostale dejavnosti in življenje slovenskih potomcev in vseh njihovih prijateljev in sorodnikov, ki bodo uporabili druge oblike svojega združevanja predvsem v omenjenih kulturnih skupinah in seveda v bogoslužnem shodu pri slovenski maši vsak mesec.

Na koncu slovesne maše je moški zbor Slomšek zapel litanije Matere Božje, nakar smo vsi prejeli slovesen blagoslov z Najsvetejšim. Sledil je blagoslov spominske plošče pokojnega duhovnika msgr. Vinka Žaklja, ki sta jo dekllici Darinka in Sanja prinesli na oltar

Zastava Slovenskega društva sv. Barbare

že med mašo pri darovanju. Besedilo na njej se glasi: "Z ljubeznijo se spominjamo našega duhovnika msgr. Vinka Žaklja, 1918—1996, ki je maševal v tej cerkvi. Slovenski rojaki in vsi, ki so ga imeli radi." Ploščo smo skupaj s podobo brezijanske Matere Božje prenesli v procesiji po cerkvi na kraj, kjer Marija Pomagaj že desetletja kraljuje Slovincem in Nizozemcem v cerkvi sv. Kornelija. Tu bo pritrjena poleg Marijine podobe. Vse ljudstvo je nadvušeno prepevalo pesem 'Marija, pomagaj nam sleherni čas'. Bila je molitev za srečno prihodnost, tako goreča in polna zaupanja in vere, da se je orosilo prenekatero oko.

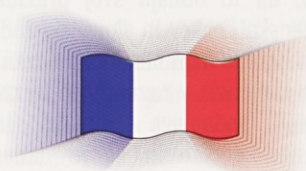
Kulturni program v dvorani je ponudil pisan sklop vsega, kar se dogaja med Slovenci v tem kraju. Predsednik Anton Robek je gostom in članom društva še enkrat predstavil dosedanje uspešno delovanje društva in razgrnil razloge za težko odločitev, da ob tej častitljivi obletnici društvo preneha delovati. Prijateljskemu društvu je ob slovesu zapel gostujoči zbor Slomšek iz Eisdena v Belgiji. V narodnih nošah so prišli na oder predšolski otroci ter zaplesali in zapeli nekaj slovenskih otroških pesmic. Ta slovenski vrtec, imenovan 'škrjanček', vodi gospa Mici Mišon. Domači zbor je bil v svojem nastopu z besedili pesmi izrazito domoljubno naravnani in tudi otožen. Morda pa smo ga tako razumeli pod vtisom praznovanja, ki je pomenilo zaključek neke dobe za slovensko skupnost v tem kraju. Tako občuteno in tako izrazno močno lahko slovensko domoljubno pesem zapojejo le ljudje, ki so na tujem dobro izkusili, kaj je hrepenenje po domu in domovini in so ta trenutek sprijaznjeni z dejstvom, da so človeške moči ome-

jene in je treba sprejeti novo resničnost dokončno. In prav to petje je bilo pevcem in nam poslušalcem v dokaz, da je še zelo daleč čas, ko bo tu zamrl slovenski duh in bo utihnila slovenska pesem in beseda. Najbrž pa bo najdlje tu praznovala slovenstvo naša pesem. Program so popestrila še dekleta z izraznim plesom ob venčku slovenskih narodnih pesmi. Spremljale so jih s petjem gospe, ki so pred petdesetimi leti prvič izvajale to umetniško odrsko predstavo. Občinstvo je očarala tudi Slovenska plesna skupina Nizozemska z vrsto značilnih slovenskih plesov. Sledila je bogata pogostitev povabljenih, s čimer je društvo Sv. Barbara 'ob slovesu od svoje prihodnosti' še enkrat počastilo svoje člane in goste.

Delovanje slovenskega društva Sv. Barbara v Heerlenu se je zaključilo, ostali pa so naši ljudje, Slovenci, člani društva in njihovi prijatelji, katerih delo je bilo pametno zastavljeno in je do danes tako izjemno bogato, da je četrta generacija še vedno slovensko navdahnjena ne le po narodnih nošah za praznični dan, ampak tudi s prizadevanjem za slovensko govorico, ki jo želi spoznati in uporabljati celo kateri od domačinov, Nizozemcev. S takim uspehom se more ponosno javljati domovini komaj katera druga izseljenska skupnost v Evropi. V primerjavi z nekaterimi 'kulturnimi' društvi, ki so se preveč prilagodila izrazito 'prehodnim trendom' in životarila pod vplivom slovenstvu tuje in celo sovražne ideologije po vojni, je ta slovenska skupnost pod varstvom sv. Barbare in v tesni povezavi s slovensko Cerkvijo lahko vsem dovolj razpoznavno znamenje in dokaz, na kakšnih osnovah lahko

slovenstvo ostane živo in dejavno več generacij tudi na tujih tleh.

Janez Pucelj

F R A N C I J A

PARIZ

Letnik 1941

Dolgo so mi govorili, da bi bilo dobro pripraviti praznovanje letnika 1941. Dozorevalo je počasi v uresničitev v nedeljo, 14. oktobra, po maši. Prijatelji in znanci so se zbrali v velikem številu k maši, ki smo jo darovali prav po namenu slavljencev. To je bila dobra letina rojstev istega leta. Po blagoslovu smo vsi prisotni šli v dvorano g. Jožefa Flisa, da se skupaj poveseimo ob bogato obloženih mizah, ki so jih pripravile dobre roke in iskreno srce naših pridnih žena. Vsakemu slavljencu smo podarili lep šopek rož od Društva Slovencev v Parizu v znamenje 60-letnice

življenja. Čestitke so prihajale z vseh strani, a veseli pogovor med ljudmi je žarel v pristni govorici ljubezni, da se res vsi veselimo vseh jubilentov, ki so bili prisotni v dvorani.

Slovensko župnijsko občestvo in Društvo Slovencev v Parizu vsem slavljencem čestita in jim kliče, naj živijo še mnogo let med nami!

Tombola za slovenske misijonarje

Na misijonsko nedeljo smo se že dolgo pripravljali z veliko vnemo, ker smo v našem župnijskem občestvu hoteli uresničiti besede papeža Janeza Pavla II., da je treba v molitvi in z darovi pomagati oznanjati veselo oznanilo v svetu. Kajti dobro se zavedamo, da vera brez molitve in dobrih del ne more prinašati miru v svetu. Gospa Antonija Šimc me je že dolgo časa opozarjala, da se bliža misijonska nedelja s hitrimi koraki v naš vsakdan. V francoskih trgovinah sem prosil za darove za misijonsko tombolo in radi so mi jih dali. Letošnja misijonska tombola je bila tudi v soboto po maši v Méricourtu, kar me je obvezovalo, da moram zbrati še več darov kot lansko leto. Trudil sem se in prepričeval trgovce, naj mi dajo dar za misijon,

Srečanje letnika '41 v Parizu

Gospod Penko s svojo soprogo Marijo

ker s tem tudi oni pomagajo misijonarjem v misijonih. Obe misijonski tomboli sta prinesli lep izkupiček, saj smo nabrali, kar 11.499,30 FRF.

Bog povrni vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri pripravi misijonske tombole in darovali za misijonsko delo v Togu in na Slonokoščeni obali.

Praznik vseh svetih

Na praznik vseh svetih se pogosto v naravi prebuja megla ali pa lije dež kot iz škafo. Letošnji prazniki pa so bili posejani s soncem, kar je še polepšalo notranje razpoloženje vseh vernih ljudi. Na sam praznik smo prisostvovali praznični slovesni maši v Méricourtu, a popoldne ob 15h, da smo mogli blagosloviti slovenski grob na klamarskem pokopališču. Pred sveto mašo nas je presenetil obisk mariborskega pomožnega škofa dr. Antona Stresa. To je še bolj poglobilo našo molitev in češčenje vseh svetnikov, ki jih Cerkev ni razglasila za svete. Pridigal je gospod Mari Osredkar in poudaril praznični pomen tega praznika. Gospod župnik pa je poudaril svetost vsakega človeka, saj so resnični svetniki docela človeški. Vsak človek nosi v sebi v vsej svoji izvirnosti hrepenenje:

“Biti svetnik in uresničiti v sebi popolnega človeka”. Na pokopališču smo blagoslovili slovenski grob in vse grobove Slovencev, raztresenih po francoskem ozemlju. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti. To je iskren klic vere za vse naše drage rajne.

Krst Jeremija Penka

Na zahvalno nedeljo smo krstili malega Jeremija Penka. Med samim krstom je bil miren in prijeten za svoje starše, botre in stare starše ter vse župnijsko občestvo. Prav vsak krst pomnoži in poveča milost Cerkve. Vsej Penkovi družini čestitamo za milost krsta.

Silvester Česnik

BERLIN

“Kraljica venca rožnega, naj celi svet ti hvalo da, je človek star že ali mlad, naj rožni venec moli rad ...”

Marija Vrhovnik sprejema čestitke ob 50-letnici življenja.

Ves mesec oktober nas je spremljala ta lepa slovenska pesem in z njo spomin na otroštvo, na večere doma v Sloveniji, ko se je vsa družina zbrala ob topli kmečki peči in kleče molila rožni venec. Kot otroci smo se včasih ob molitvi spozabili in ponagajali bratu ali sestri, toda dovolj je bil že povišan mamin glas, ki je molila naprej, ali očetov pogled in spet smo se lepo zbrali. Žal danes večere največkrat zapolni televizija in molitev ni več skupna družinska zahvala za preživeti dan in priprošnja za srečno noč. Hvala Bogu pa so tudi v naši skupnosti še družine in posamezniki, ki molijo rožni venec zase in za svoje družine, pa tudi za prijatelje in znance.

Zato smo še posebej veseli, ko medse sprejmemo male otročiče, nove kristjane. Prvo oktobrsko nedeljo je mamica Darja Krajner v spremstvu svojega izvoljenca in ponosnih starih staršev Ivana in Ane h krstu prinesla hčerko Celine. Krst je bil med sveto mašo, v veselje slovenske in nemške župnije.

Darja je bila v župniji vedno aktivna kot bralka beril, sedaj pa se je ta mlada medicinska sestra vživela v vlogo mamice in se popolnoma posvetila otroku. Naj ji to malo

Venčeslav in Tamara Horvat s sorodniki pred cerkvijo sv. Elizabete

sonce daje moči tudi za delo z bolniki!

Imeli smo tudi poroko. Petega oktobra sta si pred Bogom obljubila večno zvestobo ženin Venčeslav Horvat in nevesta Tamara. Venčeslav prihaja iz zelo aktivne družine: njegov oče Štefan je bil že član našega ŽPS, mama Vikica tudi rada pomaga pri naših prireditvah in peče odlično pecivo. Brat Danijel igra v Drugi generaciji in zanj tudi piše skladbe, sestri Simona in Lucija sta ministrirali. Družina Horvatovih je pravi zgled velike družine.

Poroka je bila v krogu domačih in bilo je zelo lepo in doživeto in prav čutilo se je, da sta se tokrat drug drugemu podarila dva mlada človeka, ki se imata resnično rada! Želimo jima vse dobro na skupni poti!

V soboto, 13. oktobra, so v društvu Slovenija e.V. Berlin pripravili tradicionalno vinsko trgatvev. Organizatorja Marjan in Slavica Škrabar sta se zelo potrudila in prireditvev je res lepo uspela. Udeležil se je tudi pooblaščen minister na slovenskem veleposlaništvu v Berlinu, Matjaž Longar z ženo Ireno.

22. oktobra je praznovala petdesetletnico življenja Marija Vrhovnik, odlična pevka pri ljudskem petju. Z možem Marjanom, ki prepeva v našem oktetu, sta podarila življenje hčerki Martini, ki rada sodeluje pri mladinskem verouku in poje v deklškem zboru. Tudi Marija je ena tistih, ki nas večkrat razveseli z dobrim pecivom. Bog ji daj še veliko zdravih in srečnih let!

V naših skupnih prostorih zelo radi praznujejo svoje osebne praznike tudi naši mladi in se tako še tesneje povezujejo med seboj. Pred kratkim je 18 let praznoval Štefan Vene, naš zvesti ministrant. Tudi njemu čestitamo in želimo vse najboljše!

Tako je ob praznovanjih in dogodkih minil oktober in prišel je prvi november, ko smo se spomnili naših rajnih. Čeprav daleč od doma smo v mislih poromali na grobove naših staršev, bratov, prijateljev ... Namesto svečk smo z molitvijo na ustnicah v srcih prižgali lučko v njihov spomin. Čeprav so umrli, živijo. In z vsakim dnem smo bliže srečanju z njimi. V večnosti.

M. M.

AUGSBURG

V naši fari živimo še vedno močno pod vtisom nenadnega odhoda našega župnika Joška Bucika. Kadarkoli se dobimo, vedno znova je prisotna misel nanj. Kjerkoli se srečamo, so tam sledi njegovega dela in nas nanj spominjajo. Vedno znova nekje globoko v srcih leži vprašanje, zakaj mora tako biti, zakaj nam ga je ljubi Bog vzel, ko pa smo se tako zelo navadili nanj in na njegovo besedo. Ob njem smo imeli občutek gotovosti, saj je znal vse tako modro in na prijeten način voditi in usmerjati življenje v naši farni skupnosti.

Veliko vprašanj in misli ostaja skrito v ljudeh in ne pride v besedi na dan. Vendar je med nami prisotno tudi vse to, kar nam o življenju in bivanju na zemlji govori Beseda življenja. Brez božjega nauka bi bili v tem času še veliko bolj nebojgli, ugotavljamo, kako resnično blagodejno je sporočilo, da je v Jezusu Kristusu tudi vstajenje in novo življenje za vsakega, ki mu je bil v svojem življenju zvest in je hodil v veri po njegovi poti. Ko danes tako razmišljamo, se nam

Kristina Lesjak, zvesta sodelavka v župniji Augsburg

zdi, da je bil naš župnik Joško še veliko bolj vdan Bogu in njegovi Cerkvi, kakor smo to opazili v letih njegovega življenja med nami. Smrt dragega človeka in morda še posebej duhovnika naredi človeka pozornega do stvari in del, ki so se zdela prej nekako samoumevna, brez neke izjemnosti. Ko tega dela ni več, se zavemo, da je vsako dejanje, storjeno iz ljubezni, izjemnega pomena za nas ljudi. Vemo, da življenje gre naprej. Te dni smo velikokrat slišali misel, da bi nas Joško zelo postrani pogledal, če bi brez njega ne nadaljevali, ker nam je kazal pot. Saj se ni trudil za to, da bi bilo bogastvo življenja le za nekaj časa in bi potem vse zamrlo, ampak da bi ostalo življenje župnijske skupnosti vse bolj dejavno in živo. Tako razumevamo, da se je treba sedaj odločiti za še večjo zvestobo vrednotam, ki jih je bil sejal s svojo besedo in zgledom med nami.

opravila izjemno vlogo, saj je bila župnikova desna roka. Zelo spretna in vedno pripravljena pomagati pri organizaciji in neposrednih pripravah na vse župnijske prireditve in srečanja. Župnik Joško se je zelo zanesel nanjo in na njeno pripravljenost in ji s tem zaupal vlogo, ki je bila v korist vsem faranom. Posebej je bila dobrodošla njena dobrotu Jošku v dneh njegove bolezni. Ves čas ga je spremljala in nikogar drugega si ni želel v pomoč ob sebi, tako mu je dobesedno do zadnjega diha stala ob strani v imenu nas vseh, ki bi mu bili tudi radi storili kakšno uslugo in ga krepili. Hvaležni smo ji za to dejanje in ji želimo polno mero zdravja in veselja. In še naprej upamo na njeno požrtvovalnost za slovensko skupnost.

ESSEN

Dar vere in dar slovenstva

Takšna je bila okvirna tema letošnjega družinskega srečanja v BAASEMU od 26. do 28. oktobra. Tovrstna srečanja za duhovno oblikovanje pa tudi za prijetno bivan-

Po nedeljski maši še fotografija s škofom za spomin

je v družabnosti rojakov imajo med nami že dolgo tradicijo. Tudi odziv rojakov je vedno precejšen, tako s strani naše župnije, kakor tudi rojakov iz sosednje kölnske slovenske župnije.

Posebej je treba omeniti tudi prisotnost mladih. Prav njim bo potrebno ob teh srečanjih namenjati vedno več pozornosti, saj je prav takšno srečanje spontano srečevanje, spoznavanje, prijateljevanje, utrjevanje vere in slovenstva – ko se srečujejo iz tako obširnega področja, tu začutijo in doživijo domačo skupnost vrstnikov.

Za letošnje srečanje smo bili že kar prepričani, da bo "zasedba prostih mest polna". Medse smo kot predavatelja povabili msgr. Alojza Urana, ljubljanskega pomožnega škofa, ki je odgovoren za nas Slovence po svetu. Splet okoliščin pa je pridodal, da ga je pripeljal in med nami aktivno sodeloval tudi naš bivši župnik in delegat msgr. Janez Pucelj.

IZ leta v leto nas je tako tema in pogovor ob njej duhovno bogatil. Letošnje je bilo še posebej nago-

Družinsko srečanje v Baasemu je prineslo udeležencem veliko duhovnega bogastva in družabnega veselja.

(Gütersloh) Bog z vama – Nada Pavlič in Christian Winkler

vorljivo in aktualno po težkih dogodkih, ki so zaznamovali človeštvo na pragu tretjega tisočletja. In našlo je svojo odmevnost v nas – v daru vere, ki ga doživljamo, v daru slovenstva.

Nikakor pa ne smemo prezreti in ne bomo pozabili skupnih trenutkov, preživetih v domači slovenski pesmi, smehu, prijetni družini.

Globoka doživetja in spoznanja, tople besede in razmišljanja naj os-

tanejo v nas in prinesejo bogate sadove. Obljubili smo si prijetno srečanje tudi prihodnje leto.

Letošnja misijonska nedelja ...

v mesecu oktobru bo ostala v posebej lepem spominu skupnosti rojakov v Güterslohu, Essnu, Oberhausnu in Krefeldu. Pri sv. mašah nas je nagovoril misijonski referent za Belo krajino in župnik v Podzemlju, Lojze Brce. Pobljže smo zaznali utrip dela in razsežnosti misijonskega prizadevanja naše domače Cerkve na Slovenskem. Naj bo sočasno tu izrečena tudi zahvala za misijonske darove v znesku 500 DEM.

Martinovanja

je v oktobru "uvedlo" društvo Bled iz Essna z vinsko trgovijo. Po župniji pa so se "mini Martini" nadaljevali po posameznih skupnostih ves mesec november, po sv. mašah. Največje tovrstno srečanje smo imeli na Martinovo nedeljo v Essnu ob veliki udeležbi in lepem razpoloženju. Tudi takšna prijetna druženja imajo za rojake svoj pomen. Topla zahvala vsem, ki se

še posebej trudite po skupnostih, da so naša srečanja res prijetna.

FRANKFURT

V nedeljo 7. oktobra 2001, smo verniki slovenske župnije Frankfurt v Lichu praznovali tridesetletnico slovenskega bogoslužja v tem kraju. Lich je manjši kraj v severnem delu zvezne dežele Hessen, znan predvsem po pivu. V tem delu Hessna se je naselilo precejšnje število Slovencev, ki so se zaposlili v glavnem v lesni industriji. Res lepo število se nas je zbralo k temu praznovanju. Slovesno zahvalno mašo smo imeli ob enajstih v župnijski cerkvi sv. Pavla. Somaševanje je vodil msgr. Janez Pucelj, delegat slovenskih škofov pri nemški škofovski konferenci za Slovence, ob njem pa so somaševali še župnik za Slovence v Hessnu Martin Retelj, dosednji nemški župnik dr. Bernhard Falck (zelo dober poznavalec slovenske zgodovine), sedanji župnik Ulrich Neff in župnik iz Ivančne Gorice Jože Kastelic, pri maši pa je pel mladinski mešani pevski zbor iz Ivančne Gorice. Po maši smo imeli v župnijski dvorani skupno kosilo. Bilo je veliko petja in veselja, ob slovesu pa tudi nekoliko žalosti. Kajti mladi pevci so prespali po družinah v Lichu in okolici, pa so se seveda hitro stkale prijateljske vezi. Poleg pevcev je prišlo na obisk tudi nekaj nekdanjih zdomcev, ki sedaj živijo doma v Sloveniji. Gostje so si v soboto pred prihodom v Lich ogledali Frankfurt, zlasti Kaiserdom (cesarsko stolnico) in Palmgarten.

Na začetku maše je župnik Retelj takole predstavil praznovanje in pozdravil navzoče:

Slovenski spomin na letošnje romanje v Kvelaer

Dosedanji župnik v Lichu dr. Bernhard Falck

Pred cerkvijo, po slovesni maši v Lichu, smo se zadržali v prijateljskem pogovoru.

“V prilogi revije Naša luč za maj 1971 je pokojni dr. Franček Prijatelj med drugim zapisal:

‘Red slovenskih maš:

Lich vsako 4. nedeljo v mesecu (torej 23. maja ter 27. junija) ob 11:00 v župni cerkvi na Ringstraße.

Pozdravlja vas vaš slovenski župnik Franček Prijatelj’

In tako se je začelo pred tridesetimi leti tu v Lichu mesečno slovensko bogoslužje, maša in nato priložnostna srečanja, najprej četrto, nato zadnjo nedeljo v mesecu, sedaj pa že nekaj let prvo v mesecu. Kot pripovedujete, vas je bilo v prvih petnajstih, dvajsetih letih precej več kot sedaj. Nekateri prihajate vsa ta leta, drugi nekoliko manj, zopet drugih ni več blizu ali pa so se preselili v domovino ali kam drugam, tudi v večnost.

Krstov je bilo tu v teh letih 34 (zadnji je bil leta 1983), porok 6, pogrebi pa so bili, kolikor je pač bilo smrtnih primerov v tem času, najbrž večina v domovini.

Gospa Marija Riehm iz Lollarja pri Lichu

Gospa Jazbinšek iz Münzenberga pri Lichu

Martin Kerin iz Polheima pri Lichu

Gospa Mira Predanič iz Licha

Kako bo naslednjih trideset let? Bog ve prav gotovo, s tem zahvalnim bogoslužjem na današnjo zahvalno nedeljo pa se hočemo zahvaliti Bogu za vse darove, za versko in narodno življenje, ki smo jih v teh letih prejeli po maši in drugih zakramentih, zahvaliti se hočemo za vse, ki so v tem času povezovali to skupnost, zahvaliti se hočemo za vsakega izmed nas.

Zato vsi prav lepo pozdravljeni pri Sv. Pavlu v Lichu.

Posebej naj pozdravim delegata pri nemški škofovski konferenci msgr. Janeza Pucelja, ki vodi to bogoslužje, oba dušna pastirja iz Licha, nekdanjega župnika g. dr. Bernharda Falcka kakor sedanjega g. Ulricha Neffa. Poseben pozdrav pa naj velja gostom iz Slovenije, mešanemu mladinskemu pevske-mu zboru župnije sv. Jožefa iz Ivančne Gorice in župniku tamkajšnje župnije g. Jožetu Kastelicu, ki

so se odzvali povabilu in prišli med nas.

Hvaležno obhajajmo to sveto opravilo."

Msgr. Pucelj je v nagovoru in pridigi predvsem poudaril, da ni dovolj, da smo v teh letih ohranili vero in slovenstvo, pač pa je potrebno oboje poživiti, zlasti pa razplamteti dar vere.

Ta dan nemška župnija ni imela svojega lastnega bogoslužja, tako da so se pri obhajanju evharistije pridružili slovenski skupnosti; zato je bilo bogoslužje deloma tudi v nemškem jeziku. Krajša reportaža s sliko o tej slovesnosti je bila objavljena tudi v nemškem krajevnem časopisu iz Gießna.

Vsem, ki so pripravili slovesnost, zlasti pa še majhni skupnosti v Lichu, ki se je odločila za slovesnejše praznovanje in ga pripravila, gre vsa zahvala. Le 'korajžno' naprej v naslednjih trideset let.

Ker se je v nemški župniji v Lichu spremenil bogoslužni urnik, je z novembrom slovenska maša nekoliko bolj zgodaj, že ob 9. uri.

Ker je v Hessnu praznik vseh svetih delavni dan, je bilo bogoslužje v čast vsem svetnikom in molitve za rajne zvečer samo v Frankfurtu. V drugih delih župnije pa smo za rajne opravili bogoslužje v mesecu novembru.

rem

MANNHEIM

Podoba Marije Pomagaj tudi v Nemčiji

V oktobru smo Slovenci iz pokrajine Baden poromali v majhen kraj Moosbronn, kjer je božjepotna cerkev Maria Hilf - Marija Pomagaj. Tu smo se zbrali namesto redne slovenske maše v Rauentalu. Značilnost te božje poti je v milostni podobi, ki ji je bila za vzor ista

Slovenci pri Mariji Pomagaj v Moosbronn

podoba kot za brezjansko, namreč Kranachova iz Innsbrucka. Božja pot je namreč nastala, ko je voznik peljal s konji les in mu je voz zdrsel po klancu navzdol. Ustrašil se je, da bo voz stisnil konje, in je v stiski zavpil "Marija, pomagaj!" – seveda po nemško. In voz se je brez nesreče ustavil. Ker pa v Nemčiji podoba naše Marije Pomagaj ni dosti znana, je slikar, ki so mu naročili, naj nariše podobo Marije Pomagaj, moral poiskati vzorec v Innsbrucku. Druga značilnost pa je, da je lepša od originala in zelo podobna brezjanski, čeprav je ta skoraj sto let starejša. Cerkev pa ni tako mogočna kot brezjanska in tudi ni tako lepa. Podobno podobo sem zasledil tudi v Buchnu v Odenwaldu, kjer na žalost sameva v pomožni zakristiji, v Frankfurtu pri sv. Bonifaciju pa so podobno podobo kupili pred nekaj leti in jo postavili kot glavno podobo Matere Božje v cerkvi. Priimek slikarja te tudi že precej stare podobe zveni zelo slovansko, najbrž izvira s Češke. Zanimivo bi bilo raziskati, ali je vzor podob Marije Pomagaj Kranachova iz Innsbrucka ali pa se vsi motimo in je pravi izvor tega tipa podob kje na Češkem ali Poljskem.

France Prešeren 70-letnik

V Rautentalu prebiva pesnik France Prešeren. Pa ne razumite napak. To ni tisti pesnik iz Vrbe, ki bi bil star že dvesto eno leto, ampak Prešeren z Dolenjske, iz Šmarjeških Toplic, ki je letos dopolnil sedemdeset let življenja. Pesnik pa je bil samo za osebno rabo, ko je v mladosti pri vojakih za kratek čas pisal preproste pesmi svojemu dekletu, zdaj ženi Dragici. Če je dovolj razpoložen, še zdaj pove katero ali pa privleče na dan svoje zapiske iz vojaških let. Potem rad

France Prešeren

tudi zapoje, saj je vendar doma iz Šmarjeških Toplic, kjer je zelo bogata tradicija petja na vasi.

V Rautentalu je odkupil staro domačijo in na tem mestu postavil lepo hišo. Nato je pripravil še dodatne prostore, tako da lahko obe hčeri z družinama stanujeta doma.

K praznovanju njegovega rojstnega dne se je zbralo kar precejšnje število slovenskih in nemških prijateljev, a je moral družbo kmalu zapustiti, saj mu zdravje ne dopušča dolgega posedanja. Zato mu še toliko bolj želimo več zdravja in še dolga leta življenja.

MÜNCHEN

Še naravno rojstvo povzroči veliko veselja staršem in sorodnikom, koliko več nadnaravno rojstvo – krst, ki podeli človeku pravico do nebes in večne sreče pri Bogu. V Nistelbachu je prejel sveti krst Johannes Knörl, sin Heralda in njegove žene Viktorije Klančnik iz Waldkraiburga. Botre so bile Anita Knörl in Suzana Klančnik. Srečnim staršem čestitamo, malemu Johannesu pa želimo obilo božjega blagoslova v življenju.

Andreas in Alexander Arnuš

Krst Johannesa Knörla v Waldkraiburgu

Bratranca Alexander Arnuš in Andreas Arnuš iz Waldkraiburga pa sta prvič prejela evharističnega Jezusa, najboljšega prijatelja in Gospoda gospodov, ki jih hoče spremljati na poti življenja, jih obvarovati zla greha in jih pripeljati v svoje večno krajestvo. Čestitamo jima in želimo, da bi ostala vedno zvesta temu najboljšemu prijatelju.

STUTTGART

Zahvalna maša v naravi

V soboto, 29. septembra, smo se verniki iz Sindelfingna in Böblingena zbrali pri zahvalni maši v naravi. To je bilo v okviru tradicionalnega piknika "Erntedankfest an den Buchen" v Magstadu. Praznik je priredilo Društvo slovenskih muzikantov iz Sindelfingna. Ob prijetnem vzdušju smo se pri maši zahvalili za veliko sadov in pridelkov, ki nam jih Bog daje. Hkrati smo se Bogu zahvalili za vse darove in milosti ter se mu priporočili za njegovo naklonjenost tudi vnaprej. Doživeti maši je sledil piknik.

30-letnica slovenske maše v Böblingenu in Sindelfingnu

Lepo jesensko obarvano sobotno popoldne je 20. oktobra povabilo rojake iz Böblingena, Sindelfingna in okolice k srečanju v počastitev 30-letnice redne slovenske sv. maše v Böblingenu. Klopi v cerkvi sv. Bonifacija so bile polne kot že dolgo ne. Vse od najstarejših, ki že veliko let prihajajo v to cerkev, do najmlajših, ki so komaj začeli hoditi k maši. Od pozdravnih besed, ki jih je v imenu ŽPS spregovorila Valerija Črnčec, branju beril ter prošenj otrok in ministrantov so bila srca vseh zbranih rojakov napolnjena s spomini na vsa ta leta nazaj, ko so prihajali drug za drugim v tujino za delom ali iz

Maša v naravi v Magstadu

kakšnih drugih razlogov. Pomembno je bilo, da so ob vseh težavah, ki so jih imeli ob integraciji z nemško skupnostjo, poiskali tudi cerkev, v katero so lahko hodili k bogoslužju in v njej molili v svojem slovenskem jeziku.

30 let redne slovenske maše je zadosten dokaz, kako globoko so vdani veri v Boga in svoji domovini. To je potrdil v svojem pismu za rojake v Böblingenu tudi gospod Ciril Turk (pismo je prebral Branko Zalokar). Gospod Turk je 23 let redno maševal Slovencem v tej cerkvi, vendar se te slovesnosti ni mogel udeležiti. Slovesno mašo

sta vodila odhajajoči župnik Janez Šket in novi župnik dr. Zvone Štrubelj. Ob njima je bil gospod Pavel Uršič in nemški župnik gospod Helmut Streit, ki je spregovoril nekaj besed in prinesel pozdrav v imenu dekana Wolfganga Hänsla iz Böblingena.

Slavnostna maša je potekala zelo harmonično v obeh jezikih, saj so jo člani ŽPS zelo skrbno pripravili. Tekste je v nemščino lepo in izbrano prevedla Lucija Golčar.

Ob pesmi moškega pevskega zbora "Moj šocelj" in ženske pevske skupine iz Sindelfingna ter pristrčnih besedah zahvale in slovesa,

Ženska pevska skupina iz Böblingena ob 30-letnici slovenske maše

Skupina mladih na obisku pri judovski skupnosti

ki sta jih spregovorili Valerija Črnčec in Lucija Golčar, se je od nas poslovil gospod Janez Šket. Občuteno se je zahvalil za sedem in polletno bivanje med nami. Dejal je, da nas ima Bog zelo rad, saj nam je poslal novega duhovnega pastirja gospoda Zvoneta Štrublja, ki smo ga ob tej priložnosti slovesno sprejeli.

Jubilejno sveto mašo smo sklenili s pesmijo "Lepa si, lepa si, roža Marija", ki je zadonela iz vseh grl ob spremljavi orgel, na katere je za to priložnost igral Daniel Rudolf iz Stuttgarta.

Po maši je sledil bogat kulturni program v cerkveni dvorani. Nastopili so otroci slovenske dopolnilne šole iz Sindelfingna pod vodstvom prof. Vinka Kralja. Zaplesala je folklorna skupina SKU Triglav iz Sindelfingna, ki jo vodi Adi Požarnik. Tudi tu so zapeli moški pevski zbor "Moj šocelj" pod vodstvom Jožeta Rabuze in ženska pevska skupina "Zlate deklice" pod vodstvom Lojzke Cepec.

Ob bogato obloženi mizi, za katero so poskrbele pridne gospodinje in družina Golčar, ob dobri kapljici in veselem petju ter ob zvokih ansam-

bla družine Jereb se je rajalo pozno v noč.

Valerija Črnčec

Mladi na obisku judovske skupnosti

V soboto, 27. oktobra, je sonce že zgodaj napovedovalo izredno lep dan. Ob desetih je "beli golob", župnijski kombi, odpeljal skupino mladih najprej v Tübingen, od tam pa v bližnji Baisingen. Pred drugo svetovno vojno je bil tam vsak tretji prebivalec Žid. Baisingen je prav zaradi polpretekle navzočnosti Judov zaščiteni kulturnozgodovinski kraj. V katoliškem župnišču smo se najprej ob pogovoru srečali z gospodom Rothschildom iz judovske skupnosti v Stuttgartu. Povedal nam je marsikaj novega in odgovoril na številna vprašanja. Po pogovoru smo si z drugimi udeleženci srečanja ogledali judovsko pokopališče in nekdanjo sinagogo. Vprašanj ni zmanjkalo in marsikaj smo izvedeli o judovski veri, predvsem o bibliji ter o judovskem načinu življenja. Udeležba na srečanju z judovsko skupnostjo, ki ga je organizirala Zveza nemške katoliške mladine v nizu pobud pod naslovom "Spomin in srečanje" in dekanija iz Rotten-

burga, nam je odprla novo dimenzijo naše krščanske vere. Iz korenin judovstva je namreč duhovno zrastle tudi krščanstvo. Skupaj z gospodom župnikom dr. Zvonetom Štrubljem, ki nas je spremljal ves dan, smo nato odšli na pico v Horb ob reki Neckar. Beli golob je spet pristal pred Slovenskim domom v Stuttgartu šele v večernih urah.

Sonja Vuk

25. septembra se je od nas poslovila **Kristina Hohlbauch**, roj. Napret, stara komaj 63 let. 24. 1. 1938 se je rodila v Zg. Rečici pri Laškem. V Nemčijo je prišla skupaj s sestro januarja 1966. Spoznala je Wernerja Hohlbaucha, poročila sta se januarja 1969. Rodili so se jima štirje otroci, sinovi Werner, Martin in Adreas ter hči Claudia. Redno je obiskovala slovenske maše, dokler ji je zdravje dopuščalo. Dočakala je še poroko sina Martina in snahe Viktorije, potem jo je bolezen iztrgala iz naše sredine.

Pokojna Kristina Hohlbauch

Pokopana je, po njeni želji, v rojstnem kraju v Sloveniji.

Gospod Mihael Brickman, rojen v bližini Slovenj Gradca, je 29. septembra praznoval 70-letnico življenja. V Oberhausen v Nemčiji je prišel leta 1958, kmalu se je pre-

70-letnik Brickman z dirigentom godbe iz Waiblingena

selil v Stuttgart in nato v Waiblingen. Je dober glasbenik, kar 40 let je sodeloval pri mestni godbi. Sedaj živi v Brezovi vasi na Koroškem pod Karavankami in se rad vrača tudi v Waiblingen. Tudi v Avstriji sodeluje pri godbi. Prijatelj Toni z ženo mu ob prazniku kliče na mnoga leta in mu želi še veliko veselja in zdravja.

Poroka Carmen Koncut in Michaela Johna Petersona iz Göteborga

prizadetim opravičuje. Prav tako so bila napačno napisana mesta: Borås, Malmö in Örebro. Uredništvo NL se opravičuje za napake.

Jubilej: Na god sv. Venčeslava, 28. septembra 2001, je praznoval 60. rojstni dan **Vinko Tomažič** iz Göteborga. Sama slovesnost se je odvijala v dvorani nove katoliške šole. Tam so goste v okrašeni dvorani sprejeli gostje, slavjenčeva žena Roža ter hčerki Ann Christin in

Gabriella. Hčerki sta skupaj z Danom pripravili slavnostno dvorano. Ko so bili vsi gostje na mestu, je v dvorano vstopil tudi sam slavjenec Vinko. Slovesnost je potekala v prijetnem slovensko-švedskem vzdušju, kjer je odmevala tako slovenska kot švedska pesem, pa tudi glasba, ob kateri so se zavrteli ob polki in valčku slavjenec Vinko skupaj z ženo Rožo in ostali gostje.

Vinko je bil rojen kot prvi izmed petih sinov v čevljarski družini Lojzeta in Jožefe Tomažič v majhni vasi Sanabor nad Vipavo leta 1941. Osnovno šolo je obiskoval na Colu in v Podkrajju, kjer je bila doma njegova mama Jožefa. V Ljubljani je napravil poklicno šolo za upravitelja parnih kotlov, zaposlil pa se je v Logatcu. Od tam ga je pot popeljala čez mejo v Avstrijo leta 1960, iz Avstrije pa leta 1961 na Švedsko, kjer je bila delovna sila v tistih časih zelo dobrodošla. Letos je tudi 40-letnica, kar je Vinko skupaj s svojim prijateljem Feliksom Jablanovcem prispel v to severnoevropsko deželo, ki je

Š V E D S K A

Tiskarski škrat: V zadnji številki Naše luči je pomotoma prišlo do napake. Srečanja v Vadsteni sta se s Slovenske ambasade udeležili konzulka Bojana Cipot in prva sekretarka Petra Draušbaher Krušič in ne Marjeta Zorin, kakor je bilo napisano. Za neljubo napako se slovenski duhovnik

Vinko Tomažič – 60. rojstni dan

postala njihova druga domovina. SKF (znana tovarna ležajev) je bila prva tovarna, kjer je Vinko opravljal vzdrževalna dela na tamkajšnjih strojih. Nato je kar nekaj let delal na ladji in tako videl veliko sveta. Potem ga je stari poklic privabil nazaj, da je še danes vzdrževalec strojev.

Vinko je skupaj z ženo Rožo in s svojima pridnima hčerama ter bratom Janezom v veliko pomoč in oporo slovenskemu dušnemu pastirju pri vodenju misije in posebej

pri organizaciji in izvedbi srečanja Slovencev za binško v Vadsteni. Prav tako radi pomagajo pri srečanjih v župnijski dvorani po slovenski sv. maši v Göteborgu.

Slovenski dušni pastir Zvone Podvinski čuti dolžnost zahvale "našemu Vinku" in vsej družini Tomažič, kakor tudi Vinkovemu bratu Janezu, za vso pomoč in podporo pri delovanju Slovenske katoliške misije na Švedskem. Obenem pa si želi, da bi bilo še več takih družin, ki čutijo s svojim

duhovnikom in so mu v pomoč pri velikem poslanstvu, ki ga opravlja kot duhovnik in kot tisti, ki čuti dolžnost ohranjanja slovenske kulture in omike ter pomaga graditi zavest pripadnosti Kristusovi Cerkvi.

Vinko! Hvala vam, ter naj vas dobri Bog živi na mnoga blaga leta! In naj vas On, ki je nebeški Oče vsem, nekoč bogato nagradi za zvestobo Kristusovi Cerkvi, in narodnim vrednotam.

Vaš Zvone Podvinski

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

BELGIJA – NIZOZEMSKA

BOŽIČNE MAŠE bodo: v Genku - na sveti večer ob 20. uri v italijanski cerkvi, v Heerlerheideju (NL) - polnočica, v Eisdnju na božič ob 10.45.

FRANCIJA

PARIZ

V nedeljo, 9. 12. 2001, bo po maši praznik miklavževanja. Vabljeni!

Na sveti večer bo slovesna polnočnica ob 19. uri.

Društvo Slovencev v Parizu vas vabi na veselo silvestrovanje. Začetek ob 20 uri. Ob 19h zahvalna maša.

Vabljeni!

MÉRICOURT

V torek, 4. 12. 2001, ste vabljeni na praznovanje svete Barbare. Maša bo ob 10. uri, nato slovesno kosilo. Priložnost za pogovore, veselje in petje.

Na sveti večer bo slovesna maša ob 16h.

NEMČIJA

STUTTART

Svete maše v adventnem in božičnem času:

STUTTART, sv. Konrad: 2., 9. (nato Miklavž), 16., 24. (polnočnica ob 22. uri), 25., 30. decembra ob 16.30. V nedeljo, 6. januarja 2002, na praznik Gospodovega razglašanja ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 2. december, nato Miklavž, ob 9.45. 6. januar 2002 ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 9. december ob 9.30.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 16. december ob 8.45.

AALEN, sv. Avguštin: 16. december ob 11.00.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 15. decembra ob 17.00, nato Miklavž.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 23. december ob 9.00.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 23. in 26. decembra ob 17.00. Po maši prireditev ob sv. Štefanu s tombolo za božično drevo.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA. Stuttgart: v soboto, 1. in 15. decembra od 10.00 do 12.00. Böblingen: v nedeljo, 2. decembra po maši (tokrat s sv. Miklavžem).

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 1. in 15. decembra ob 17. uri, za januar 2002 po dogovoru z ŽPS.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: 9. in 23. decembra ob 17.00, na sveti večer, 24. 12. ob 23.30. Za januar po dogovoru z ŽPS.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr. 17 je po predhodnem dogovoru odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

Ivan Malavašič: POŠTAR VINKO

Še vedno je spal, ko se je vrnila.

Pripravila je zajtrk in ga šele potem poklicala.

“Je kaj jokala?”

“Po pravici ti povem, da ne vem! Morda je, toda jaz je nisem slišal. Sicer pa pravkar odpira svoje oči, le povedati ti najbrž ne bo znala, če te je pogrešala.”

IX.

ŽIVALI

Sredi leta 1970 je že bilo. Jeričina in Vinkova hčerka je pozimi že dopolnila štiri leta in veselo je tekala okoli hiše in tudi njene bližnje okolice.

Ko se je tisti terek pred kresnim večerom vrnil Vinko iz službe, mu je Minka prihitela naproti in mu vsa srečna povedala:

“Veš, ati, tudi jaz sem privlekla par vejic k tistemu kupu, ki si ga ti pripravil za kres, da bo tako ogenj še večji. Veš, kar težko že čakam, da bo sonce zašlo in ga boš prižgal.”

“Pa se nisi nič bala iti tako daleč od hiše?”

“Zakaj pa naj bi se, saj sem že velika?” se je pobahala.

Nasmejaj se je njenemu junaštvu, jo prijel za roko in skupaj sta stopila v kuhinjo.

“A tebi je šla naproti? Nič mi ni povedala, kar izginila je.”

“Skozi okno sem videla, da prihajaš.”

“Pa vendar bi mi morala povedati, da ne bi bila v skrbeh. Saj sem ti že prej povedala, zakaj.”

“Kaj pa se je zgodilo?” je vprašal Vinko.

“Oh, že parkrat mi je takole ušla, da sploh nisem vedela, kje je in sem jo iskala. Saj je bila vedno kje blizu hiše, a človeka vendarle skrbi ... Toda danes je odšla prav tja na rob gozda nad hišo, kjer si pripravljval tisto dračje za kres.”

“Povedala mi je, da je nekaj prispevala tudi ona, da bo tako kres večji.”

“Pa nisi nič pomislil?”

“Na kaj pa?”

“Že sam si mi nekoč pripovedoval, da si tam videl kačo, modrasa, ki ti je ušel v tiste skale; kaj če bi Minka po nesreči stopila nanj in bi jo pičil? Bi preživela pri teh letih. Bi uspel, da bi jo dovolj zgodaj pripeljal k zdravniku?”

“Ja, to bi bilo pa res nekaj hudega! Še pomisliti si ne upam!”

“Zato pa ... Toda ne vem, kaj naj napravim. Zapreti v sobo je vendarle ne morem ...”

“Veš, Jerica, mislim, da bo še najbolje, če ji poveva, v kakšno nevarnost se podaja, če se približa tistemu grmovju in skalam. Upajva, da bo vzela najine besede resno.”

“Saj vem, da mi dobro želite in zato kar povejta, kar nameravata!”

In tako sta tudi storila. Toda imela sta občutek, da ju Minka poslušala le z enim ušesom.

Naslednji dan je prišla že zgodaj v kuhinjo, kjer je mama Jerica pomivala posodo.

(Pariz) Brata Sluban ob praznovanju 60-letnice

“Zakaj si že vstala? Lahko bi še nekaj časa poležala in spala, saj si šla sinoči tako pozno spat.”

“Ko pa je bilo tako lepo tam ob kresu, kar škoda se mi je zdelo, da je tako hitro pogorel in smo morali domov. Ja, vstala sem, ker bi šla rada tja gori, kjer smo kurili kres.”

“Le zakaj?”

“Gotovo je še kaj žerjavice in tam med grmovjem je prav gotovo še kaj dračja in bi ...”

“Ga dala na ogenj.”

“Seveda in tako bi bil kres živ še danes!”

“Mar si čisto pozabila, kaj smo se včeraj pogovarjali.”

“Saj bom pazila in gledala in če bom videla kaj takega, bom zbežala!”

“Če bi bil še čas ... Veš, Minka, ne bom ti dovolila iti tja gori, ker se bojim zate.”

“Če se bojiš, pa pojdi z menoj!”

In navsezadnje se je res tako odločila.

“O, poglej no, mami, še vedno se kadi in če bova šli tja le po dračje, bo še zagorelo!”

“No ja, pa naj bo, toda hodi za menoj, nikoli ni človek preveč previden! Res je še zgodaj, toda človek nikoli ne ve!”

Mala Minka ni bila prav nič navdušena nad tem, da bi se kmalu poslovila od prijetnega opravila, mami pa se je mudilo domov in zato se je spomnila, kako bi Minko najlažje in brez prisile zvabila od ognja:

“No, šla sem s teboj, da sem ti naredila veselje, zdaj pa bo čas, da ga tudi ti meni, mar ne?”

“Ali takoj? Morda pa lahko malo počakava?”

“Zajčke in kozo moram nakrmiti in zato se mi mudi nazaj, da ne bodo lačni.”

“Jaaa! Pojdiva, mama! Le kako sem mogla pozabiti, ko pa je vsak dan tam tako lepo! Pojdiva!”

Mame seveda ni bilo treba siliti, saj je prav to želela.

Stopili sta v hlev. Še kar prostoren je bil in ko se je Minka za prvo silo nagledala zajčkov, je vprašala:

“Mami, zakaj pa pri nas nimamo krav kakor pri sosedu Dolinarju?”

“Saj veš, da imajo tam veliko večji hlev, naš je majhen...”

“Toda vsaj za eno je dovolj prostora.”

“Prostora bi najbrž že bilo, ne pa krme, trave; saj vidiš, da okoli naše hiše ni večjih travnikov. Za zajčke pa le zraste dovolj trave in tudi korenje raste na njivi, koza pa ni preveč izbirična. In na njeno mleko smo se tudi že kar privadili.”

“Jaz sploh nisem vedela, da ni več kravje.”

“Še toliko boljše ...!”

“Saj bova še nekaj časa tukaj?”

“Ne bova, morda prideva kasneje ali pa opoldne, ko bom zajčkom prinesla nekaj korenja. Veš, Minka, prej jutraj sva tako pohiteli h kresu, da sva pozabili na jutranjo molitev. To pa morava storiti vsaj sedaj. V kuhinji bova to storili, potem bova zajtrkovali in nato odšli na njivo, da bova obsuli krompir in okopali fižol.”

“Ja ja in tisto majhno motičico, ki mi jo je prinesel ati, bom vzela s seboj, kajne?”

“Seveda!”

Minka je težko čakala, da se vrne ata, da mu bo lahko povedala, da je tam gori, kjer so zakurili kres, še vedno žerjavica in da sta z mamo še enkrat zakurili.

*(Chilleurs aux Bois)
Slovenski rojaki med sveto
mašo*

Seveda mu je tedaj, ko je prihajal navzgor po stezi, pohitela naproti in mu to tudi že od daleč povedala.

“Saj je hotela kar sama k ognju, morala sem z njo, da se ji ne bi kaj pripetilo. Saj veš, ogenj je ogenj pa tudi na kakšno kačo bi lahko naletela. Le s tem sem jo lahko zvabila od žerjavice, da sva šli krmit zajce in kozo.”

“Otroci so pač radovedni, kaj hočeva? Ja, opazil pa sem, da ima zelo rada živali.”

“Saj jih imam tudi jaz in ker je v hlevu še nekaj prostora, sem pomislila, da bi tudi jaz imela tam svoje živali. Bi mi bil pripravljen narediti nekaj kurnikov? Veš, za tistih par kokoši, ki se vsak dan svobodno sprehajajo okoli hiše in hleva, se vedno bojim, da bi mi jih odnesla lisica; kar nekaj jih je že, eno tudi orel.”

“Seveda ti jih bom naredil in poleg tega še nekaj drugega. Zdi se mi, da bi bilo zelo primerno, če bi tam za hlevom ogradil večji prostor, kjer bi se lahko mirno pasle, lisica pa ne bi mogla do njih. Ob slabem vremenu in pozimi ter tudi preko noči pa bi spale v hlevu. Poseben vhod bi jim napravil v steni, da bi se lahko same svobodno odločale, kje bi raje bile. Še danes se bom lotil dela.”

“Saj tako se pa tudi ne mudi.”

“Ha, kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri, pravi pogovor. Saj vem, da danes ne morem končati, toda vsaj začel bom.”

“Zadnjič si mi omenil, da imaš še neke svoje načrte, pa sva potem nekako pozabila, da bi se o tem pogovorila.”

“Bolj pomembne pogovore sva imela in zato ... No, ti pa danes povem: Zdi se mi, da bi se morda obnesla ovčereja. Toliko sveta je že, da bi se jih nekaj lahko paslo in tudi toliko trave bi se dalo posušiti, da bi jih preredit preko zime. Mislil sem, da bi poleg hleva postavil še barako, toda to so šele daljni načrti. Morda se bodo uresničili šele čez nekaj let.”

“Pa bi bilo od njih kaj koristi?”

“Saj to niti ni najbolj pomembno, Minka pa bi imela z njimi prav gotovo veliko veselja, tako kakor z zajčki ali pa še več. Pa tudi volna bi nam prišla prav, saj ti znaš presti in tudi stari kolovrat je še pod streho, saj se spomniš. Ko smo podirali staro hišo, sva ga shranila na novem podstrešju, rekoč, da čez sedem let lahko še pride prav. In navsezadnje, vsake toliko časa bi se nam tudi prileglo nekaj mesa, mar ne? Kaj misliš?”

“Nič ne mislim, saj niti ne vem, če se bodo te tvoje sanje, no, ti tvoji načrti uresničili. Danes sva govorila le o kokoših ...”

“Saj saj, toda če bi človek ne imel nobenih načrtov za bodočnost, navsezadnje tudi ne bi bilo najbolj prav ... In o čem naj bi se pogovarjala toliko večerov ...?”

Ko sta tisto popoldne, na prvo septembrsko nedeljo, Vinko in Jerica sedela na klopci pred hišo, jima je bilo kar prav, da se je tista hruška že tako razrasla, da jima je dajala senco, saj je sonce še vedno krepko gredo.

Minka je tekala okoli njiju, sedaj je že vedela, da tam ob robu gozda ni varno hoditi in že večkrat je vprašala, če bo tako tudi pozimi. Vinko ji je lahko

obljubil, da tedaj ne bo tako in jo vprašal, zakaj jo to skrbi.

“Saj si rekel, da mi boš naredil sanke. Si mar pozabil?”

(Böblingen) Program z otroki ob 30-letnici slovenske maše

“Ne, nisem, toda mar se nisva tudi pogovarjala, da ti jih morda prinese Miklavž.”

“Saj res! Ja, veš, tako bo še bolje, da jih tebi ne bo treba delati ali kupiti.”

Veter je narahlo pihljal in zibal veje tam na robu gozda, kjer je listje že rahlo spreminjalo barvo.

“Jesen prihaja!” je dahnila Jerica.

“Ja, jesen je takorekoč že tukaj in bogato nas je in še bo letos obdarila. Toliko krompirja smo izkopal, da ga bo dovolj do prihodnje letine in celo koruza dobro kaže; dovolj jo bo za kokoši in tudi za koruzni močnik boš imela moko. Mlinar v Podhrastu še vedno zmelje kakšno vrečo žita ali koruze, čeprav pravi, da bo moral prenehati z delom, ker kmetje vse manj sejejo, pa tudi sitnosti ima z oblastjo.”

“Ti nisi prav nič izbirčen pri hrani in vesela sem, da je tako, saj mi naša shramba največkrat ne dopušča, da bi skuhala kaj boljšega.”

“Ha, kaj boljšega!? Kaj pa je boljše kakor kislo zelje na kmečki način in zraven skledica žgancev? Ali pa zvečer koruzni močnik z mlekom? Ja, vem, ljudje postajajo vse bolj izbirčni in nekateri že vihajo nos, če jim omeniš kaj takega. Toda lahko rečem, da je taka hrana, kot so jo imeli naši predniki, kljub revščini, še najbolj zdrava.”

“Ti že veš in praviš tako, toda čas gre naprej in ljudje so vse bolj zahtevni.”

“Ja ja, res je tako in to lahko opazam vsak dan. Z mnogimi ljudmi pridem v stik in marsikaj slišim. Marsikdo ni zadovoljen s tem, kar ima in hoče več, četudi ima dovolj za svoje življenje. Celo kdor ima milijon, hoče dva in ko ima dva, štiri. Toda temu lahko rečemo lakomnost! Kaj pa navsezadnje odnese s seboj, ko pride njegov ali njen čas? Prav toliko kot največji revež, zakaj pod rušo so vsi in bomo vsi enaki! Le zakaj bi se potem toliko pehali za temi posvetnimi dobrinami? Mar ni bolj pomembno nekaj drugega?”

“Prav imaš in srečna sem, da sva si v tem enaka in složna. Mar ni zdaj lepo, ko je Minka že tako velika, da jo lahko vzameva s seboj v cerkev. Na kor gre z nama in tiha in mirna je vso mašo, nobenih težav nima zaradi nje; na tisti klopci sedi ter posluša in gleda, kako pojemo.”

“In tako ji bo obiskovanje nedeljske maše postalo nekaj običajnega in razumljivega, to pa je za današnje

čase, ko mlade skušajo na vse načine odvrniti od tega, še kako pomembno. To in pa ljubezen in dobrota bo najlepša dota, ki jo bova skušala dati Minki.”

“Če bova toliko časa živela?” je vzdihnila Jerica.

“Seveda bova, zakaj misliš, da ne bi!”

“Kaj vem, na misel mi je prišlo in sem rekla.”

“Raje vidim, da ne omenjaš tega. Če bi že kdo moral predčasno oditi, potem bi bilo prav gotovo bolje, da bi jaz ... Vem, da bi ti znala Minko bolje vzgajati.”

“Kakor bo božja volja!”

Veter je močneje zapihal in zazibal veje na hruški in z njimi tudi sadove, ki jih je bilo letos prvič veliko.

“Toliko sadja bo letos, kot ga še ni bilo. Vse naokoli si nasadil sadno drevje in vse od tedaj, ko so dozorele češnje, ga nam ne manjka in tudi za zimo ga bomo lahko shranili.”

“Trudil sem se, da bi bila izbira čim bolj pestra. Nekaj zgodnjega, nekaj poznega ... Sicer si pa ti počela prav

(Böblingen) Eden se poslavlja, drugi prihaja.

tako na naših njivcah. Vedno si skrbela, da smo imeli dovolj solate, rdeče pese, stročjega fižola, paradižnika – pa kaj bi našteval, saj se najbrž na vse ne bi niti spomnil. Vsak po svoje se pač trudiva, da bi bilo naše življenje čim lažje.”

“In zdi se mi, da je še veliko bolj prijetno, ker smo skromni in z malim zadovoljni!”

“Včasih so rekli, da kdor ni z malim zadovoljen, ni velikega niti vreden. Veš, Jerica, priznam, da imam še veliko načrtov in rad bi, da bi se uresničili ...”

“Če bomo zdravi, se bodo, če ne vsi, pa vsaj nekateri, saj si človek večkrat želi več, kot pa to dovoljujejo možnosti.”

BOLEZEN

Tisto leto 1972 je bila velika sobota prav na dan prvega aprila, ko nekateri pravijo, da je dovoljeno lagati.

Jerica seveda ni niti pomislila na kaj takega. Popoldne je nesla v kilometer oddaljeni Podhrast k žegnu jedila, ki jih je pripravila za velikonočni obed. Ko se je vrnila, jo je Vinko zaskrbljeno nagovoril:

“Nekam utrujena izgledaš, si težko nosila?”

“Nosila niti ne, saj košara ni tako težka; toda hodila sem res bolj težko. Ne vem, zakaj je tako – že nekaj časa ...?”

“Takoj po praznikih moraš k zdravniku! Že večkrat sem ti to svetoval, pa, na žalost, kar odlašaj.”

“Oh, nerodno se mi zdi, da bi za vsako malenkost bila tam, ko pa vem, da so drugi najbrž bolj potrebni pregleda; morda sem le prehlajena in bo vse pozdravila pomlad.”

“Veš, Jerica, morda je res le prehlad, toda vseeno se je bolje prepričati, saj navsezadnje tudi tako dolgotrajni prehlad ni povsem nedolžna zadeva. Nimaš več pravega apetita, shujšala si in vsak malo večji napor te tako utruji. Veš, zelo sem v skrbeh ...”

“Saj bom prihodnji teden šla k zdravniku, obljubim; če ne že zaradi mene, pa zaradi tebe, da te ne bo skrbelo.”

Naslednji dan zjutraj so se že navsezgodaj z veselim napevom oglasili podhraški zvonovi in oznanili praznik veselja in zmagoslavja. Tudi Vinko jih je zaslišal skozi priprto okno, toda ni se jih mogel tako razveseliti, kakor se jih je ponavadi. Malo je spal, zakaj tista skrb je postajala vse večja in bal se je pomisliti, kako bo, če bi Jerica resno zbolela in tam nekje v prihodnosti je zaslutil še hujšo nesrečo ...

Odšli so k vstajenju tako kakor ponavadi. Med procesijo je Vinko opazil, da Jerica le s težavo zmagaže pot; zaskrbelo ga je, če jo bo zmogla in še bolj, ko je pomislil na to, da še ne vesta za vzrok ...

Se nadaljuje

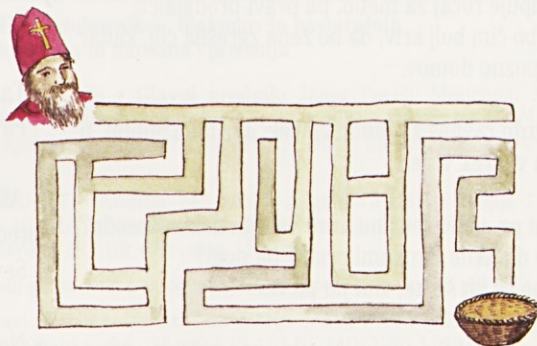
(Moosbronn) Votivna podoba v cerkvi Maria Hilf na Nemškem – velika podobnost z brezjansko Marijo

Lučka pričakuje Miklavža

SVETI MIKLAVŽ JE BIL
 DOBROTNIK, KI JE V
 SVOJEM ŽIVLJENJU
 VELIKOKRAT OBDAROVAL
 REVEŽE. V SPOMIN NA
 SVETEGA MIKLAVŽA JE V
 SLOVENIJI ŽE STARA
 NAVADA, DA SO OTROCI
 NA VEČER PRED NJEGOVIM
 GODOM NASTAVILI
 PEHARJE ALI KROŽNIKE.
 ZJUTRAJ SO JIH ČAKALI V
 NJIH OREHI, SUHE FIGE IN
 ROŽIČI. DANDANES JIM
 MIKLAVŽ PRINAŠA
 RAZLIČNE SLADKARIJE IN
 CELO IGRAČE.

Tudi Lučka je Miklavžu nastavila pehar. Nariši, po katerem hodniku bo prišel Miklavž do Lučkinega peharja:

Mož in žena prideta v gledališče.

Biljeter: "Oprostite, ti vstopnici sta za včerajšnjo predstavo!"

Mož ženi: "Kaj ti nisem rekel, da bova zamudila?"

- V svojem stanovanju ne bi hotel imeti teh vaših slik!
- Jaz tudi ne. Zato jih prodajam.

- Dolgo se že nisva videla. Spremenil si se.
- Na boljše ali na slabše?
- Ti se lahko samo na boljše!

- Oprostite, ali berete časopis, na katerem sedite?

Špelca piše svojemu fantu:

"Nikoli več te nočem videti in moja vrata so ti za vedno zaprta. Zakaj, ti bom povedala, ko se prihodnjič dobi-va."

- Kakšen je tvoj idealni tip moškega?
- Moj je mercedes, kaj pa tvoj?

- Ga boš en kozarček?
- Zakaj pa?
- Da boš imel vsaj nekaj v glavi!

Na koncu predavanja o jezikih vpraša profesor študente:

- Zakaj vedno govorimo o maternem jeziku?
- Verjetno zato, ker oče nikoli ne pride do besede, je bilo slišati glas iz ozadja.

- Tone, krasno ženo imaš, le govori zelo veliko.
- Saj ni sama kriva. Zdravnik ji je dal injekcijo z gramofonsko iglo.

Matej kupuje ročaj za metlo, pa pravi prodajalcu:

- Pa naj bo čim bolj kriv, da bo žena zgrešila cilj, kadar pridem pozno domov.

- Kako grdo ravnaš z menoj, vinček. Jaz tebe ljubim, ti si me pa v jarek vrgel!

- Kako je pa s shujševalno kuro vašega moža, soseda? Ali se že dotakne z rokami prstov na nogi?
- Dotakne se jih še ne, vidi jih pa že.

Ko je vedeževalka neki ženski napovedala njeno bodočnost, je zahtevala tisoč tolarjev. Ženska pa ji zabrusi:

"Ko bi vi res kaj vedeli, kot trdite, bi morali vedeti, da jaz sploh nimam tisoč tolarjev!"

- Vi želite mojo hčerko za ženo? Ali ste z mojo ženo govorili?

- Sem, vendar mi je vaša hčerka bolj všeč, mu odgovori snubec.

- Jaz imam zelo pametno muco. Če zaduha meso, sama prosi.

- Moja je še bolj brihtna. Če zaduha meso, si ga sama vzame.

- Zaradi tebe bom še ob živce. Nikoli te ni doma!

- Ljuba ženka, saj grem samo zato od doma, da ti ne bi šel na živce.

- Tvoja koža letos še ni videla sonca, a?
- Seveda, saj koža nima oči.

Policist ustavi pijanca, ki pozno v noč s svojo harmoniko kali nočni mir.

"Spremljajte me!" mu pravi.

"Prav rad, gospod policist," reče okajeni veseljak. "Kaj pa boste peli?"

- Vedno, kadar se napijem, vidim bele miši.

- Jaz pa nič, ker imam vedno mačka.

- Si bil kaj na morju?

- Ne. Zdravnik mi je prepovedal.

- Zakaj pa?

- Predpisal mi je neslano dieto.

- Ta knjiga da je nevarna?

- Pa še kako! Žena mi jo je že trikrat vrgla v glavo.

- Ali ti res verjameš, da se ljudje lahko spremenijo v predmete?

- Seveda. Kar poglej soseda, v resnici je copata!

- No, Tone, zdaj si si pa menda že zaslužil dopust na morju!

- Dopust sem si že zaslužil, denarja pa še ne.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 dalje stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

101A01 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

0101 V Slovenski Bistrici, na lepi legi, Titova 24, prodamo hišo z 250 m² na parceli 1700 m². Informacije na tel. v Sloveniji 01 2572788.

105C02 Prodamo hišo v Rušah, v bližini Maribora: 6 sob, 2 kuhinji, 2 kopalnici, telefon, kabelska TV, garaža, klet in centralna kurjava. Majhen gozd in zemljišče skupaj merita 3000 m². Cena: 150.000 DEM. Telefon v Nemčiji: 06131/614784.

0301 V središču Frama pri Mariboru prodam hišo z gostinskimi lokalom in na isti parceli hišo s šestimi sobami za prenočišča. Informacije v Sloveniji na telefonski številki: 06-6010751

Spoštovani naročniki in bralci Naše luči!

Prihod evra bo dobrodošla sprememba tudi za nas. Naročnina bo poslej za države EU enotna in bo znašala 20,00 evrov. Ta cena je zvišana od dosedanje za 4,11 DEM ali 2,10 EUR. Pri tem bi vam radi povedali, da ne izrabljamo zamenjave denarja za dvig, ampak se moramo prilagoditi podražitvam storitev in papirja. Že nekaj let nas opozarja založniška hiša, da s cenami ne sledimo naraščajočim stroškom. Sedaj moramo to storiti, da ostane finančno ozadje naše revije zdravo. Ob tej priliki naj vam povemo tudi to, da nismo želeli naraščajočih bremen izdajanja takoj naprtiti vam naročnikom. Zelo smo se trudili na upravi, da smo manjšajoči denar pridobili od dobrotnikov in podpornikov Naše luči. Vendar to ne more iti v nedogled.

Vemo, da imate mnogi našo revijo radi in ste jo pripravljene tudi vzdrževati. Najprej jo aktivno vzdržuje vsak naročnik, ki poravna naročnino že na začetku leta. To je osnovni vir finančne konstrukcije. Drugi vir, brez katerega bi naša revija že dolgo ne izhajala več, so podpore in darovi. V ta namen smo ustanovili Sklad Naše luči. Iz tega sklada smo zadnja leta pokrili primanjkljaj, ker je bil priliv iz naročnin nezadosten. Zdi se nam, da bomo morali sklad Naše luči v prihodnje še okrepiti.

Poverjeniki Naše luči so vsi slovenski župnijski uradi in nekateri posamezniki, ki smo jih za to prosili. Tam se lahko še podrobneje pozanimate, na kakšne načine lahko pomagata vzdrževati našo revijo, ki bo poskušala s svojimi vsebinami še bolj prislunhiti vsem potrebam in zahtevam Slovencev po svetu. Vabimo k sodelovanju vsakega, ki mu je Naša luč ljub in dragocen izseljenski mesečnik.

Lep pozdrav z uredništva in uprave Naše luči.

Janez Pucelj

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Slovenija 3.000 SIT • Avstrija 240 ATS • Anglija 13 GBP • Belgija 720 BEF • Francija 120 FRF • Italija 34.000 ITL • Nizozemska 40 NLG • Nemčija 35 DEM • Švica 29 CHF • Švedska 150 SEK • Avstralija 32 AUD • Kanada 33 CAD • ZDA 25 USD • Evropa 18 EUR • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. Tolarski žiro račun: 50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • devizni račun: Nova Ljubljanska banka, d.d., 50100-620-133 05 140-7100-1189115.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN,
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

BOSNA IN HERCEGOVINA

Sarajevo, trenutno ni slovenskega duhovnika.

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

mag. David Taljat

142, avenue de la Californie
06200 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. (*33) 4 93 97 84 38

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik
Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana iz Nice v Franciji (mag. David Taljat).

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik,

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0201 364 15 13,

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18,
D-70180 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200
tel. (*49) 01 74 - 49 88 581
tel. (*49) 01 71 - 34 77 635

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Oskrbovano iz Münchna

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

Vadstena za binkošti 2001

*Slovenska božja
pot na Švedskem*

Osrednja slovesnost je potekala v kapeli sester sv. Brigite Švedske.

*Vsako leto se naši rojaki ustavijo
pri slovenski lipi, zasajeni v parku
ob cerkvi sv. Brigite.*

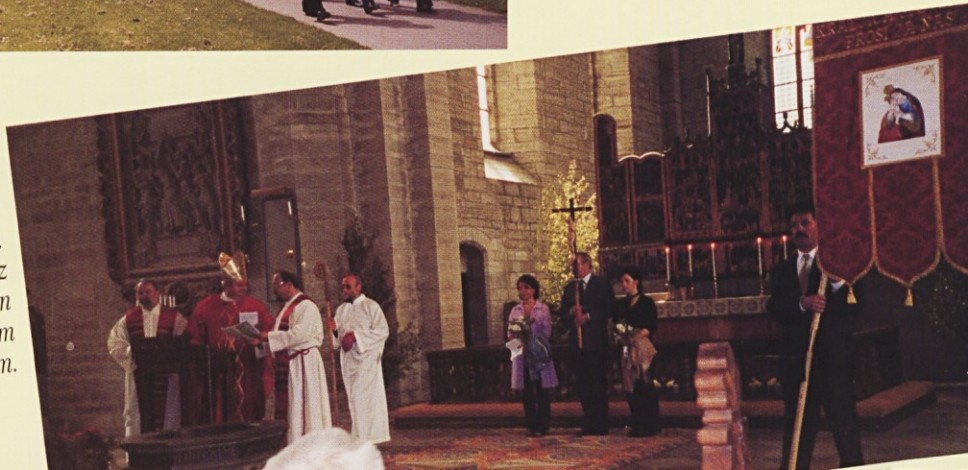

*Škof Uran in župnik Zvone vodita petje
slovenskih pesmi v dvorani, kjer se je
odvijal kulturni program.*

*Po končani maši sledi
še procesija ob jezeru.*

*Zaključek
slovesnosti je v t. i.
"Plavi cerkvi" z
litanijami in
slovesnim
blagoslovom.*

ISSN 1408-9726

9 771408 972008